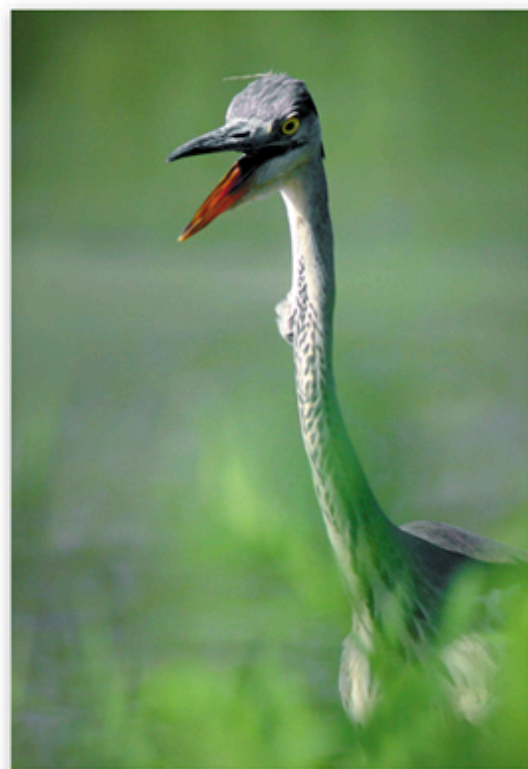

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2016. szeptember

Fotó : Horváth Csaba Tamás

TARTALOM

Diplomaátadó ünnepségek

Állami kitüntetések augusztus 20-án
A Doktori és Habilitációs Tanács ülése
(Szekeres Júlia)

„A legtöbb ember életét mégis csak a megelőzéssel lehet megmenteni”
(Schweier Rita interjúja)

Tehetünk-e a munkahelyi stressz ellen?
(Varga Zsuzsanna, Varga József)

Cochleáris implantáción átesett gyermekek
nyári tábora a Kis-Balatonnál
(Gerlinger Imre)

A Magyar Ortopéd Társaság Kongresszusa
(Váncsodi József)

Mellkassebészek munkatalálkozója
Temesváron (Molnár F. Tamás)

„Combat Medical Care” Konferencia
(Nagy Bálint János)

A Magyar Radiográfusok Egyesületének
Kongresszusa (Weninger Csaba)

Beszámoló a Hungarológiai
Kongresszusról (Molnár F. Tamás)

Középszkolások Hete (Sölétromos Luca,
Duga Zsófia, Csehné Praks Anikó)

Szállás beteg gyerekek szüleinek
(Ottóffy Gábor)

Orientációs Nap
(Duga Zsófia)

Kutatók éjszakája

Kiss Tamás irodalmi összeállítás

Gyermekorvos (1903-1914)
(Gracza Tünde)

Írók, költők betegségről, orvoslásról,
halálról (Barthó Loránd válogatása)

Intézeti, klinikai hírek, információk

Tudományos Közlemények

Sajtószemle (csak a nyomtatott számban), benne a közbeszerzésről; az első lombikbébi megszületésének jubileumáról; a kórházi adósságról; Rácz professzor születésnapjáról valamint interjú Füzesi professzor asszonnyal és Perjési Pál dékánnal.

Jegesy Andrea

Hofmanné Majoros Ildikó

A címlapon és középen
Horváth Csaba Tamás képei
(Mecseki fotóklub), a hátsó borítón
Barthó Loránd fényképei.

DIPLOMAÁTADÓ ÜNNEPSÉGEK

Fogorvos-, gyógyszerész- és orvosi biotechnológus-avatás
2016. július 2.

Dr. Nagy Ákos (a Fogász Szak vezetője) avatóbeszéde:

Tisztelt Dékán Úr, Tanártársak, Ünneplő Vendégeink,
Kedves Fial Kollégák!

A tanulmányikat 2016-ban befejező hallgatóink ünnepélyes doktorrá avatására gyűltünk össze ma. Ifjú kollégáink – a diplomájukban foglaltak szerint tanúbizonyságát adták felkészültségüknek, és egyetemünk szokásai szerint méltónak találtattak a fogorvosdoktori cím elnyerésére. A mai napon egyetemünk szép hagyományai szerint doktorokká avatjuk és dokortársainknak fogadjuk fiatal kollégáinkat.

Mai ünnepünk a család ünnepe. Tiszteletadás azoknak, akik áldozataikkal, támogatásukkal és sok-sok lemondással segítettek gyermekeiket, hogy elérkezzenek a mai napig. Ünneplés tisztelegés az Alma Mater és a Tanári Testület előtt, akik tudásukat átadták, és egyetemünk szellemiségének megfelelően felkészítették ifjú kollégáikat az élet szakmai és emberi kihívásainak megoldására.

Kedves Fial Kollégáim!

Nehéz feladat ünnepi beszédet tartani a diplomaosztón! Felkészítettünk Benneteket a fogorvosi szakma gyakorlására. E területen már Magatoknak kell helytállanotok, további fejlődésetek saját kezetekben van. Ugyanakkor szeretnénk adni valami utolsó úttravalót, ami átsegíthet életetek szakmai és emberi kihívásain.

Az idén a 90. zsolttár 12. versét gondoltam úttravalóul adni: „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.”

Remélem, az azért mindenki számára kiderült az elmúlt öt évben, hogy a bölcsességfog műteti eltávolítása nem egyenlő a bölcsesség elvesztésével! Talán ezért is van az, hogy a zsolttáros a bölcsességet a szívvel azonosítja, nem a harmadik rágófoggal... Továbbá azt is mondja, hogy a bölcsességet meg kell szerezni!

Kedves fiatal Barátaim!

Kívánom Nektek, hogy fogorvosi szakmátok gyakorlása során napról napra jussatok közelebb a bölcsesség megszerzéséhez! Annak megértéséhez, mekkora ajándék az, hogy segíteni tudtok a hozzátok forduló beteg embereken! A hozzánk bizalommal forduló páciensek kétségeinek, fájdalmainak és félelmének átélése és megértése fogja kimunkálni Benneteket a bölcsességet.

A fogorvostudomány fejlődésének napról napra való követése, a folyamatos önképzés mit sem ér, ha betegek felé nem tanúsítunk megértést és nem tudjuk őket megnyugtatni kételyeikben. Hiszem, hogy aki képes embertársaihoz megértéssel fordulni és tőle telhető módon segíteni másokon, az jó úton halad a bölcs szív megszerzéséhez!

Kedves fiatal doktor kollégáim! Kívánok Mindannyiőtoknak szakmai sikereket, boldog életet és a bölcsesség megszerzését!

Isten áldjon Mindannyiótokat!

Dr. Pongrácz Judit Erzsébet (Orvosi Biotechnológus Szak vezetője) beszéde:

Dear Professors, Colleagues and Guests,

It is my privilege to stand here on the fifth occasion and say farewell to graduating Medical Biotechnologists.

It was not an easy two years as for most of you English is not the first language. Recognition that biotechnology has to be taught in English, however is well respected

across Europe even in universities of great traditions such as the 600 year old Alma Mater University of Bologna, Italy or University of Oviedo in Spain. Not surprisingly, our Programme was selected to participate in a European Erasmus+ project lead by Bologna University aiming for a well thought after Erasmus Mundus study programme that apart from the solid theoretical foundation will allow interested students the mobility amongst European biotechnology industrial sites. During its short existence, our biotechnology education programme has also become very popular amongst students and has become the seventh out of forty-seven of the university programmes on the most thought after success list, that we, tutors, professors are very proud of. The number of applicants is increasing also. This year a maximum of 20 students can start the programme out 42 applicants.

Our students cannot just learn in depth theoretical background for medical research but hands on experience also that makes their degree highly valuable. Our graduates are all employed or in study in PhD programmes wide across the world. Our broad connections abroad with universities, research institutes and companies allows our students to master scientific techniques and sample novel work environments. The great variety of their skills, knowledge and experiences are making their diplomas highly valuable on the job market.

As our students are under great pressure to excel within a short period of time, a dedicated input is required not just from the students, but also from the teaching staff of the Medical School and in the upcoming years from the School of Pharmacy alike as the Pharmaceutical Biotechnology specialization is integrated into the programme.

So well done Medical Biotechnologists and congratulations to you all for successfully completing your studies.

And I'd like to finish with an inspirational quote by Neale Donald Walsch who said: „*Life begins at the end of your comfort zone.*” I wish you to find that boundary and enjoy the exploration that follows crossing the border to the unknown.

In the name of the board of professors and all your tutors I wish you success and happiness not just in your careers but in your personal lives too.

Congratulations!

Dr. Perjési Pál dékán (Gyógyszerésztudományi Kar) ünnepi beszéde

Tisztelt Rektorhelyettes Úr, Dékán Úr, Dékánhelyettes Urak, Tisztelt Főigazgató Úr, Tisztelt Tanári Kar! Kedves új, és korábban végzett Gyógyszerészek, Tisztelt Vendégeink!

Megkülönböztetett nagyrabecsüléssel köszöntöm Önöket a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának

2015/2016. tanévet lezáró gyógyszerészdoktor-avató ünnepségén!

A 2015/2016-os tanévet záró gyógyszerészdoktori ünnepség fontos mérföldkő a pécsi gyógyszerészképzés történetében. A 2000-ben, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán belül megindult gyógyszerészképzés szervezeti és szakmai fejlődésének eredményeképpen, 2016. januárjától mint az egyetem önálló, gyógyszerésztudományi kara folytathatta működését. Az elmúlt mintegy tizenöt év alatt kialakult a képzés és a kari szerveződés alapvető struktúrája, megalakultak azok a szakintézetek, melyek jövőbeli oktatási és szakmai tevékenysége ez évtől kezdődően már az ország negyedik önálló gyógyszerésztudományi karának munkáját minősíti. Mint az újonnan megalakult kar dékánja, ezúton is köszönetemet fejezem ki minden egyetemi vezetőnek, hogy munkájával hozzásegítette a szakarrá való fejlődését.

Tisztelt ifjú gyógyszerészdoktorok! A gyógyszerészavató ünnepségek nagyszerű pillanatok nemcsak az új pályakezdőknek, de a kar oktatóinak valamint a szülőknek és barátoknak is! Önök, most esküt tett fiatal diplomások életének nemcsak egy a folyamatos szakmai számonkéréseket megkövetelő szakasza zárul most le, hanem az egyetemi évek tervekkel, lelkesedéssel, mély emberi kapcsolatok kialakításával tarkított, egyedülállóan szép emléktől alapos szakmai tudású, felelős munkára alkalmas gyógyszerészekké, akiknek hivatása az egészség megőrzésének és a

beteg emberek gyógyulásának elősegítésére ad lehetőséget.

Ismert, hogy a közforgalmú gyógyszertárakban a lakosság 5-6%-a fordul meg naponta, több mint az összes egészségügyi intézményben összesen. A magasan képzett szakszemélyzet – előzetes bejelentés nélkül is – bármikor elérhető, így a gyógyszertár ideális intézmény az egészségnevelési tanácsadásra, a rizikófaktorok ismeretében a betegségek korai felismerésére, a gyógyszereszi gondozásra, és így jelentős szerepet tölthet be a lakosság időbeni orvoshoz irányításában.

Új diplomások avatási ünnepségén az üzenet elsősorban az ünnepelteknek és az ünnepeltekről kell, hogy szóljon. Meg kell azonban emlékezni az új diplomások szüleiről is, akik áldozatkészségükkel, sokuk esetében gyógyszerészként szakmai tanácsokkal egyengették eddigi tanulmányaikat és gondoskodnak pályakezdésük zökkenőmentes indításáról is. A köszönet ugyanúgy szól professzoraiknak, tanáraiknak és nevelőiknek, akik Önökből kiváló szakembereket neveltek!

A gyógyszerészképzésben kiemelten fontos a multidiszciplináris tudás megszerzése. A képzés a Gyógyszerésztudományi Kar intézetei mellett az Általános Orvostudományi Kar és a Természettudományi Kar intézeteinek részvételével folyik. Köszönetemet fejezem ki e karok valamennyi oktatójának és vezetőjének is. A képzésben természetesen az egyetemen kívüli gyakorlati elemek is voltak, így közforgalmú és kórházi gyógyszertárak, a PTE, ÁOK Egyetemi Gyógyszertára valamint gyógyszergyárak is részt vettek benne. Őket is kiemelt köszönet illeti!

A tudományok, így a gyógyszerész-tudományok hihetetlenül gyors fejlődése következtében a megszerzett tudás akár 10 év alatt is elavulhat. Esküszövegükre emlékezve ne feledkezzenek meg azonban arról sem, hogy a betegek gyógyulása és egészségük védelme érdekében a diplomával együtt jár az állandó önképzés és továbbképzés szükségessége. Ezért az élethossziglan történő további képzés a szakmánk megfelelő gyakorlása szempontjából rendkívül fontos! A pécsi Gyógyszerésztudományi Kar kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a gyógyszerészek folyamatos továbbképzésének aktív résztvevője legyen. Természetesen Önöket is visszavárjuk továbbképzéseinkre is!

Mint tudják, az egyetem rangját a tanári kar és a végzett hallgatók adják. A végzett gyógyszerészek, szakgyógyszerészek tudásának minősége rendkívül fontos a képzés megítélésében. Mindannyian azt akartuk, hogy a lehető legjobb szakembereket neveljük. Különösen büszkék vagyunk a helyi és az országos tudományos diákköri konferencián, valamint a további országos versenyeken helyezést elért hallgatóinkra. A TDK-munka szemléletformáló tevékenység. Bepillantást enged a tudományos igényű kutatás elméletébe és gyakorlatába. Kívánom, hogy az egyetemi éveik során megkezdett TDK-munkáikat eredményesen folytassák elkövetkező munkahelyeiken.

Tisztelt Gyógyszerészdoktorok! Bízom benne, hogy sikeres szakmai pályafutásuk gyakran fog kapcsolódni a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának oktatóihoz. Munkájuk során bármilyen szakmai problémájuk merül fel, keressék fel volt tanáraikat, forduljanak a jövőben is bizalommal az Alma Materhez!

Én a gratuláció mellé most szeretném jókívánságaimat is kifejezni Önöknek. A magam és a kar minden oktatója nevében kívánom Önöknek, hogy életpályájuk sikeres legyen, hogy hivatásuk és magánéleti boldogságuk sok örömet okozzon életükben! Köszönöm a figyelmet!

Miseta Attila dékán (ÁOK) avatóbeszéde

Tisztelt Rektorhelyettes Úr, Kedves Kollégánok és Kollégák, Kedves Vendégeink!

Kedves fogorvos, gyógyszerész, biotechnológus hallgatóink!

Ez az utolsó beszéd, amit hallanak, mielőtt elhagynák az Alma Matert! Először is hadd addressáljam a gyógyszerészeket! Önök a tanulmányaikat az ÁOK keretein belül kezdték, de önálló karon fejezték be. Büszkék vagyunk arra, hogy ezt a célt elértük! Új lehetőségek és új kihívások nyílnak meg a fiatal kar előtt, melyekkel élni kell. Hadd mondjak köszönetet különösen Szolcsányi János akadémikusnak, Botz Lajos és Perjesi Pál professzoroknak, akik hatalmas munkát végeztek munkatársaikkal, akiket szintén köszönet illet! Külön ki kell emelnem Bódis József rektorunkat, aki fáradhatatlanul és sikerrel képviselte az az ügyet. Remélem, hogy a közeli jövő elhozza a fogorvosi szak karosodását is!

„The foundation of every state is the education of its youth.” Diogenes. Azaz minden állam alapja a fiatalok oktatása. Ami a szobrász a kötömbnek, az a tanár a fiatalok számára. Hogy milyen sikert értünk el? Meglátjuk...

A nehézségeket, a cél előtti gyöttrődést fokozottan megtapasztalhatták a záróvizsga előtti utolsó hónapokban is. Vége van, és Önöket ez méltán töltheti el meglepedettséggel. Gratulálok mindenkinek! Minden nehézség ellenére jó volt Önök között lenni! Az iskolában (az egyetemen) a tanár-diák (hallgató) kapcsolat a meghatározó, a mi szakmánkban pedig különös, személyes jelentőségű is.

Tudjuk a visszajelzéseikből, hogy mi, a tanáraik adhattunk volna többet, jobbat. Meglehet sokan Önök közül is!? Ugyanakkor mindent összevetve elmondhatjuk, hiszen a feedbackek azt mutatják, a magyar fogorvos, gyógyszerész és biotechnológus kollégák külföldön is keresett, megbecsült munkatársak. Azért nem vagyunk elégedettek. Folyamatosan keressük azokat a lehetőségeket, melyek segítenek abban, hogy jobban oktathassunk! Tudjuk, hogy gyengeségeink elsősorban a gyakorlati oktatás területén vannak. S bár kifogásokat találhatnánk, ehelyett az oktató kórházak, gyógyszertárak, gyógyszergyártók, magán praxisok és forgalmazók hatékonyabb integrálásával, a klinikai oktatói állomány és felszerelés erősítésével törekszünk arra, hogy hatékonyabbak, jobbak legyünk. Kérem ezért, hogy a diploma átvétele után gyengeségeinkből, fogyatékoságainkból éppúgy okuljanak, mint erősségeinkből. Azért, hogy Önök jobb fogorvosok, jobb gyógyszerészek és jobb biotechnológusok lehessenek, mint oktatóik! Ne feledjék, a jövő nemzedékeit már Önök fogják oktatni. Hiszik vagy nem, de ez akkor is így lesz, ha nem az egyetemi katedra szakmai pályafutásuk fő célkitűzése: a mi szakmánkban minden kollégánál és kolléga példakép. A betegek, a munkatársak viszik el híruket, ami a köznyelvben felerősödve bizony nagy hatással lehet.

Azért, hogy nyerjenek valamit, fel kell adniuk más dolgokat! Elkerülhetetlenek a kudarcok is, bár kinek több, kinek pedig kevesebb jut. Lépjenek túl rajtuk, de ne feledjék a tanulságokat. A kudarcok számát csökkenteni úgy lehet, ha megkérdezik az idősebbeket. Bár a fiatal öntudat nem feltétlen diktálja ezt, higgyék el, az életkorban Önök előtt járók sok mindent megtapasztaltak, és tapasztalataikat többnyire örömmel meg is osztják Önökkel. Nem feltétlen kell követni a tanácsokat, de néha azt is meghallgathatják, hogy ők hogyan tennék másképp...

Önök most nem csak az egyetemi éveiket hagyják maguk mögött, hanem hamarosan családot alapítanak – ha már nem tet-

ték meg – és a szüleikhez, támogatóikhoz való kötődés is lazul. Azonban ne feledjék, hogy nélkülük nem lehetnének itt, ezt illőn köszönjék meg nekik, de ne feledjenek el azért minket se. Legyenek az öregdiák (Alumni) közösségünk aktív tagjai, segítsék az Alma Matert. Megígérjük, hogy mi is segíteni fogjuk Önöket! Annál is inkább, hiszen szakmánk gyorsan fejlődik, a tanulás folyamata soha nem ér véget. Lehet tehát ez a pillanat egy várva várt elválás az egyetemről, de egész életük egy igen fontos szakasza Önöket már visszavonhatatlanul köti hozzánk. Mert az Alma Mater mi vagyunk, Önök, mi tanárok és elődeink hosszú sora.

Ne feledjék azt sem, hogy Önök a magyarok tágabb családjához is tartoznak. Igaz külföldön is jól boldogulhatnak, de jegyezzék meg, talán több a pénz, de mindenki a hazai pályán van előnyben. Így van ez az Egyesült Államokban, de Németországban és másutt is! Ne ragadjanak le alacsony beosztásokban, az Önök szorgalma és tehetsége többre predisponál!

A jó beteg- fogorvos, illetve gyógyszerész kapcsolat csak a szociális és társadalmi problémák iránti odafigyeléssel tartható fenn. Természetesen nem aszkétákat nevelünk. Szükség van a következetes keménységre, de csak annyit tudunk ebből megvalósítani, amennyit magunkkal szemben is képesek vagyunk gyakorolni. Ne keressék a kifogásokat, ne csak kritizáljanak, hanem vegyenek aktívan részt hazájuk építésében. A sokakban fellelhető kritikai szellem bizony csak ritkán párosul a problémákat megoldani akaró aktív szemlélettel. Azt hiszem nem túlzás, hogy Magyarországon mindenki kiváló szakértője minden olyan kérdésnek, melyet nem neki kell, kellene megoldani. Legyenek jók, de következetesek és kitartók is. Az engedékenység nem azonos a jószággal.

Sose feledjék, hogy tudományaink sok tekintetben gyakorlatiasak, azaz könyvből csak az alapok sajátíthatók el. Fontos az is, hogy tudásukat a fogorvosi szék vagy a gyógyszerészeti pult mellett illetve a laboratóriumban továbbadják! És ne feledjék, nem azért mennek fel a piederasztalra, hogy Önöket lássák, hanem, hogy Önök lássanak. A döntéseket pedig azok hozzák, akik ott

vannak a megfelelő helyen a megfelelő időben! Legyenek ott, még, ha nehéz is...

A biotechnológusoknak üzenem: bárcsak mi is ilyen képzési lehetőségekhez juthattunk volna. Ez a fiatal tudományág egyre nagyobb szerepet tölt be az életünkben, s Önök nélkülözhetetlen, egyenrangú szereplők ma már a kutatásban, a mindennapi diagnosztikában és a gyógyításban is.

Szoktuk mondani, hogy a mai fiatalok már nem olyanok, mint régebben. Dehogynem! Vigasztaló lehet, hogy ránk, a tanáraikra, is ugyanezt mondták anno.... Igen, vannak közöttünk inkább tudósok, vannak kiváló gyógyítók és vannak, akik az oktatásban emelkednek ki leginkább. Biztosan állíthatom, hogy nemzetközileg is kiváló, országosan pedig kiemelkedő színvonalú oktatói gárdától tanulhattak. Amit jól csináltunk, arra emlékezzenek, ha valami rossz volt, arra is, de csak azért, hogy Önök majd még jobbak legyenek!

Az élet problémakezeléséről hadd idézzem Arthur Schopenhauert: „Nem ismerek olyan gondot, amit egy óra olvasás meg ne oldana.” Emlékezzenek az Alma Materre, emlékezzenek Pécsre! Jó egészséget, hosszú és eredményes életet kívánok! A viszontlátásra!

Miseta Attila, dékán

Orvosavatás – 2016. július 9.

Dékáni avatóbeszéd

Tisztelt Rektor Úr, Tanári Testület, Kedves Kolléganők és Kollégák, Kedves Vendégeink!

Kedves szülők, rokonok, támogatók! Hadd köszönjem meg a Kar nevében én is azt a segítséget, amit fiatal kollégáinknak, nemrég volt hallgatóinknak nyújtottak! Nem csak szakmát kaptak, hanem hivatást, életpályát, melyben sok örömet lelhetnek!

Orvos- és tudományellenesség tapasztalható a világban, amelynek következménye, hogy a betegek nagy része nem tartja be az orvosi utasításokat – figyelmeztet már a WHO is. Elfordulnak a hivatalos orvoslástól, helyette természetgyógyászokhoz vagy az ezotériához fordulnak. Az okok egyszerűek és bonyolultak is egyben. Az orvoslás hihetetlen fejlődése a specializációt erősítette fel. A specialista pedig nem foglalkozik a testtel és a lélekkel egyaránt. „Az emberi test kezelésekor napjaink legnagyobb tévedése, hogy az orvosok külön választják a testet és a lelket.” – figyelmeztet már Platon időszámításunk előtt 400-ban (i.e. 427-347). Amúgy kevés és túlterhelt is az orvos, túl sok az adminisztratív feladat, túl kevés a segítség melyet a segítőtől kap. De higgyék el, ha valaki lelkiismeretes orvos, számára a nap 24 órája semmiképpen nem elegendő. Aki a múltalal okosan, jó beosztással nem él, nem lesz jó orvos, nem lesz jó tudós! S magukra is gondoljanak, a fáradt orvos sem magának se pedig a betegének nem tesz jót.

Persze a feladatok még többek és főként nehezebbek lesznek, ha nem figyelünk egymásra, nem segítjük egymást. Pedig ránk, magyarokra ez gyakran jellemző. Becsüljék meg a kollégáikat, beosztottaikat, hosszú távon ez mindenképpen előnyös. Hamarabb megismerik a számtalan gyakorlati fogást, a beteggel való kommunikáció titkait, ráadásul sok konfliktust elkerülhetnek. Sajnos hoz az élet elég gondot, problémát, betegséget Önökre és szeretteikre is. Ne gondolj többet magadról, mint amennyi szükséges! Ne gondolj kevesebbet a kollégádról, mint amennyire szükséges! Kezelj úgy másokat, ahogyan azt Te elvárnád az ő helyükben! Bizalom és tisztelet a két kulcs. Ugyan a fa levelei sokan vannak, a gyökere mégis egy: a különböző szakmák és segítők sokan vannak, de a cél mindig közös: a beteg gyógyítása a tudomány állása szerint.

Diplomát kaptak, melyet a világ sok országában fogadnak el. Nem baj, ha valaki külföldön is kipróbálja magát, azoknak, akik a tudományos területen maradnak, ez szinte kötelező. Ugyanakkor Önökre külföldön elsősorban azokon a munkahelyeken van szükség, amelyeket a hazaiak nem kívánnak betölteni. Előmenetelük egy idő után megáll, azt fogják látni, hogy hátrányosan különböztetik meg Önöket, bár kivételek mindig vannak. Itthon Önök a társadalmi elit része, más országokban eleinte megbecsült segítők, majd kellemetlen konkurencia. Bizunk abban, hogy Önök az elődeiknél jobb körülmények között dolgozhatnak! Mi pedig azon vagyunk, hogy minél jobb körülményeket biztosítsunk itthon is.

A létezéshöz bátorság kell! – mondta Paul Tillich, német teológus, filozófus. Az orvosi létezéshöz is bátorság kell! S bár kértem Önöket, hogy hallgassanak a korban és tapasztalatban előttük járókra, hozzáteszem, hallgassanak a meggyőződésükre is! Álljanak ki magukért! Kétségtelen, hogy egy sok tekintetben bizony-

talan világban élünk tele kísértésekkel és fenyegetésekkel. A kísértéseknek nem könnyű ellenállni, legyenek azok anyagaik vagy más természetűek. „Az erényesség gyakran csak a kísértés hiánya.” Ne vessék tehát meg azokat, akik elbuktak, vagy egyszerűen csak az Önökétől eltérő elveket vallanak. Mutassanak példát! A pozitív példa az egyik legnagyobb vonzerő.

Kevesen tudják valójában, hogy mi a doktor szó eredete: ezt írásos feljegyzésben először Cicerótól láttuk. A szó valami olyant jelent, hogy tanítani, utat mutatni! Ne feledjék! Azok, akik tanítani és utat mutatni akarnak, kell, hogy kényszerítsék magukat, hogy a legjobbak legyenek, maguk is tanuljanak. Tanuljanak, mert tudományunk gyorsan fejlődik, a folyamatos képzés elkerülhetetlen. Várjuk Önöket a posztgraduális képzésben és később a továbbképzéseken! De a doktoroknak, akit doktornak hívnak az önképzés alapvető kötelessége, csakúgy, mint a tudásuk megszerzése.

Fiatal tudósainknak! Sajnos kevesen választják a tudományos, oktató pályát hallgatóink közül. Holott a lehetőségek szinte korlátlanok. Gondolják csak meg, hogy milyen várakozások előzték meg az emberi genom programot. Az adatok ma adottak! Csak éppen nem tudjuk helyesen megfejteni őket. Amit tudunk az talán az 1%-nak is csak egy töredéke. Nem kétséges azonban, hogy hatalmas fejlődés előtt áll az orvostudomány, melynek Önök nem csak a hasznélvezői, hanem a részesei is lehetnek. Tudományunk technológiafüggő és éppen egy technológiai forradalom közepén vagyunk. És nem csak a genetika fejlődik. Ha-

talmását fejlődött a képalkotás, óriási fejlődésen mennek át a műtéti szakmák, gondoljanak csak a protetikai elemekre: csakhamar a korszerű képalkotás alapján lehetőség lesz egyénre szabott protézisek előállítására 3D nyomtatással. Az emberi szervezetből vett minták patológiai és laboratóriumi vizsgálatai is új távlatokat nyitnak meg az egyénre szabott terápiák területein.

„Ars longa vita brevis!” Bánjanak felelősen a rendelkezésükre álló erőforrásokkal! Bár szeretnénk minden vizsgálatot elvégezni, végezzük csak azokat, melyeket a szakmai leírások ajánlanak. Tudomásul kell venni, hogy a nálunk gazdagabb társadalmak se tudják megfizetni a fejlődő tudomány által lehetővé tett összes vizsgálatot, de nem is kell, sőt egyenesen zavaró lehet. Mellékleteket, diagnosztikus hibákat, melyek a módszerek sajátosságai fetisizálunk, és tévútra vihetik a gondolkodásunkat. És a legrosszabb, hogy esetenként megvonjuk a vizsgálat lehetőségét azoktól, akik tényleg rászorulnak. Legyenek a szakmai mércékhez ragaszkodók, de mértéktartók is!

Mégis! Minden létező tudományunk és a belátható jövőben megszerezhető tudásunk mellett is az emberi test és a lélek egy csodálatos misztérium! Hiába a fejlett technológia, a sok tudás, hatalmas feladatok várnak Önökre, hogy közelebb juthassunk önmagunk jobb megismeréséhez, az egészséges élet határainak a kitolásához. Ebben a tekintetben rendkívül fontos az, hogy az orvos a hozzá fordulóknak ne csak gyógyítója, hanem tanácsadója is legyen. Az egészséges életmódra nevelésben hatalmasak a tartalékok, és csodát se kell tenni. Órizzék meg a saját és családjuk egészségét is! Nem maradhatnak a vizsgálóhelyiségben: a jó orvos a társadalmat is gyógyítja.

Néhány szó a kíváncsiságról. Ha meggondoljuk a XX. század nagy orvosi találmányai a röntgenkészülék vagy az antibiotikumok vagy a DNS-sokszorozás technikája nem céltudatos kutatás eredményeként születtek: az alapvető emberi kíváncsiság hozta létre őket, mely nélkül ma az ember várható élettartam sokkal rövidebb lenne. Fontos azért az alap kutatás vagy az egyszerű kíváncsiság, mely ugyan nem kecsegtet azonnali és nyilvánvaló eredménnyel, mégis a legnagyobb eredményeink közül sok ennek köszönhető. Legyenek kíváncsiak!

Az emberi társadalom szövete is bonyolult. Önök nem csak magyarok, németek és sok más nemzethez tartozók, hanem orvosok. Ezen belül Pécsen végzett orvosok. Ne feledjenek el miniket, erősítsék közösségünket az öregdiák rendszeren át vagy személyes kapcsolattartás révén! A kapuk nyitottak, mindig szeretettel várjuk Önöket! Persze nem minden emlék szép, nem mindent csináltunk jól! Emlékezzenek arra, ami jó volt, tanuljanak a hibáinkból, hogy Önök nálunk jobb orvosok, jobb tanárok legyenek! Mindenkinnek jó egészséget, sikeres pályát kívánok!

Ifj. dr. Gallyas Ferenc, az Angol Program vezetője avatóbeszéde

Dear Graduating Students, Distinguished Guests, Dear Colleagues, Ladies and Gentlemen!

This is a day of celebration! First of all, I congratulate you, dear new graduates on behalf of the Medical School for successfully completing your studies. Obtaining your medical diploma took

Dékány Miklós Alapítványi Díj:

Tarszabó Gergely, végzős gyógyszerész hallgató

Jó tanuló és jó sportoló:

Alan Abada

dr. Hajdú Máté

dr. Heinrich Károly

dr. John Flóra

dr. Magnus Maloy

Nader Abedini

dr. Tóth Kata Viktória

dr. Tóth Klára Kitti

many hardworking years. Therefore, you should be rightly proud of this achievement.

I also congratulate the parents. They made this moment possible by providing the material means for your studies and your daily life in a foreign country. More importantly, they gave you moral support, shared with you anxiety of the exam periods and welcomed you after missing you from home most of the year. It is a well-deserved moment of celebration for them too.

Dear new graduates, young doctors! Today is one of the most important milestones in your lives. However, receiving your medical diploma is just a milestone. New challenges are awaiting you. You have to find your place in a new community, work for your speciality, raise a family, and most importantly, become a rightly trusted medical doctor. It is a big responsibility! Within our capacity, we have tried to furnish you with up-to-date medical knowledge and skills. However, your success in your medical career depends a lot on the qualities your family and others around you have instilled in you early in your life.

You are young, energetic and ambitious. For your future career, professional improvement is certainly a key issue. On the other hand, you will see that for your success, you need adequate relaxation and distracting activities such as family life, appreciation of arts, a hobby or doing sports. The latter is very important since you have to remain healthy if you want to improve the health of your patients. Let's show a good example by staying fit, trim and active.

Dear young colleagues! By receiving your diploma, you have also become messenger of the University of Pécs Medical School, and in a broader sense, the Hungarian Medical education. You are the best and most valid information sources regarding the quality of the education in Pécs, regarding beauty of the students' lives, and certainly, regarding the difficulties one has to face when preparing for the lectures, practices and exams. Wherever you go after leaving the Medical School, keep it in your mind and help us further increase the reputation of our school.

We ? your teachers and now colleagues ? are confident that you have gained adequate knowledge during your studies to cope with future challenges in your medical profession. On the other hand, if you have any professional problem during your career, you are very welcome to any help or guidance we can offer. We are proud of you and hope to see you again at the Alumni meetings. I wish you all the best!

Állami kitüntetések augusztus 20-a alkalmából

Augusztus 20-a alkalmából Lázár János, Miniszterelnökséget vezető miniszter és Závogyán Magdolna, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős helyettes államtitkára állami kitüntéseket adott át.

Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetést kapott:

DR. BONCZ IMRE, a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karának dékánhelyettese, az egyetem Egészségbiztosítási Intézetének igazgatója, egyetemi tanár

DR. FARKAS LÁSZLÓ, egyetemi tanár, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Klinikai Központ Urológiai Klinikájának volt igazgatója

DR. SÜMEGI BALÁZS, biokémikus, egyetemi tanár, a biológiai tudomány doktora, Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetének igazgatója, az egyetem Szentágothai János Kutatóközpontjának tudományos igazgatója

Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést kapott:

DR. SZELÉNYI ZOLTÁN, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Transzlációs Medicina Intézetének professor emeritusa.

Az elismerésekhez szívből gratulálunk!

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2016. július 4.

1. Doktori ügyek

1/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Csertő Mónika, I. éves PhD-hallgató (Gyermecklinika) tanulmányainak halasztását kéri 2016. szeptember 1-től 2017. január 31-ig. A kérést a DHT támogatja.

Horváth Hajnalka, I. éves PhD-hallgató (Biológiai Intézet) 2016. szeptember 1-től folytatja állami ösztöndíjas PhD-tanulmányait. A kérést a DHT támogatja.

Payrits Maja, III. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) 2016. szeptember 1-től folytatja állami ösztöndíjas PhD-tanulmányait. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Csekő Kata, III. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) 2016. szeptember 1-től folytatja állami ösztöndíjas PhD-tanulmányait. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Petrovics Laura, I. éves PhD-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) tényleges témavezetője dr. Jancsó Gábor egyetemi docens és dr. Takács Ildikó egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Tótsimon Kinga, III. éves PhD-hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Werling Dóra, III. éves PhD-hallgató (Anatómiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Ács Kamilla, III. éves PhD-hallgató (Farmakognóziás Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Tenk Judit, III. éves PhD-hallgató (Transzlációs Medicina Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság és az opponensek kijelölése megtörtént.

Dr. Mikó Alexandra, III. éves PhD-hallgató (Transzlációs Medi-

cina Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Füredi Nóra, III. éves PhD-hallgató (Transzlációs Medicina Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Szabó András, III. éves PhD-hallgató (Orvosi Genetikai Intézet) szigorlata 2016. június 22-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Türmer Katalin Erzsébet, III. éves PhD-hallgató (Biofizikai Intézet) szigorlata 2016. június 23-án 73%-os eredménnyel megtörtént. Nevezett hallgató egyik opponense a feladatot nem tudja elvállalni, ezért a javasolt új opponens kijelölése megtörtént.

1/b Önköltséges (levelezős) PhD-hallgatók ügyei

Dr. Gaál Veronika, (Gyermecklinika) levelezős hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Molnár Dénes egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Vajda Katalin (Fogászati Klinika) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Olasz Lajos egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezetők: dr. Olasz Lajos egyetemi tanár és dr. Nagy Ákos egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Járay-Vójcek Judit (Traumatológiai Klinika) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Than Péter egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Vermes Csaba egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Biró Ede (Gyermecklinika) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Horváth Örs Péter egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Oberitter Zsolt egyetemi adjunktus). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Szigeti József (Mohács) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Szokodi István egyetemi docens által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Gaszner Balázs egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Holczer Lőrinc (Szívgyógyászati Klinika) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Szokodi István egyetemi docens által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Hejjes László egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Németh Marica (Biológiai Intézet) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Szeberényi József egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Pap Marianna egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Horváth Orsolya (ÁJK) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Kiss István egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Gyöngyi Zoltán tudományos munkatárs). A kérést a DHT támogatja.

Szabó Edina Ivett (Anatómiai Intézet) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni Dr. Csernus Valér egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezetők: dr. Reglődi Dóra egyetemi tanár és dr. Atlasz Tamás egyetemi adjunktus). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Háromi István (Fül-Orr-Gégeklinika) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Jancsó Gábor egyetemi docens által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Lujber László egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Kiss Zoltán (Budapest) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Wittmann István egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. A kérést a DHT támogatja.

Szabó Zsófia Eszter (VI. éves orvostanhallgató) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Tóth Kálmán egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Márton Zsolt egyetemi adjunktus). A kérést a DHT támogatja.

Molnár András (VI. éves orvostanhallgató) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Horváth Örs Péter egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezetők: dr. Mangel László egyetemi docens és dr. Boronkai Árpád egyetemi adjunktus). A kérést a DHT támogatja.

Kisné Bálint Zsófia (Reumatológiai és Immunológiai Klinika) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Czirják László egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Varjú Cecília egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Dandé Árpád Levente (Traumatológiai Klinika) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Nyitrai Miklós egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezetők: dr. Lőrinczy Dénes egyetemi tanár és dr. Wiegand Norbert egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Pécsi Balázs (Onkoterápiás Intézet) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Horváth Örs Péter egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Mangel László egyetemi docens). A kérést a DHT támogatja.

Csanádi Macell (Budapest) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Botz Lajos Péter egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz. A kérést a DHT támogatja.

Telegdi Helga (Belgium) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni dr. Kiss István egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: dr. Szilárd István c. egyetemi tanár). A kérést a DHT támogatja.

Dr. Tóth Krisztina levelező PhD-hallgató (AITI – Szülészeti Klinika) 2016. szeptember 1-től folytatja PhD-tanulmányait. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Sárvári Katalin levelező PhD-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) tényleges témavezetője dr. Jancsó Gábor egyetemi docens és dr. Takács Ildikó egyetemi adjunktus.

A kérést a DHT támogatja.

Dr. Borosdy Bálint Gergely levelező PhD-hallgató (Szekszárd - Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) tényleges témavezetője dr. Jancsó Gábor egyetemi docens és dr. Takács Ildikó egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Nagy Anetta egyéni felkészülő (Németország) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Schlégl Ádám levelező PhD-hallgató (Ortopédiai Klinika) szigorlata 2016. május 25-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

1/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Patonai Zoltán (Igazságügyi Orvostani Intézet) tényleges témavezetője dr. Márk László egyetemi docens és dr. Könczöl Franciska egyetemi docens. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Hajnal András Sándor (Pszichiátriai Klinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Sélley Eszter (II. Belklinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kun Szilárd János (II. Belklinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Brasnyó Pál (II. Belklinika) elkészítette értekezés tervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Bagheri Fariborz (Budapest – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Varga Judit egyéni felkészülő (Biológiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Fisi Viktória egyéni felkészülő (Laboratóriumi Medicina Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Pohóczky Krisztina egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Várady Edit egyéni felkészülő (Radiológiai Klinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Dányádi Bese egyéni felkészülő (AITI – Anatómiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Farkas Boglárka egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet - Ortopédiai Klinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

*Kálmán Nikolett*a (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Mikor András (SzTE, AITI) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Rostás Ildikó (Transzlációs Medicina Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság és az opponensek kijelölése megtörtént.

Fábián Eszter (Anatómiai Intézet) szigorlata 2016. május 23-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Révész Péter (Fül-Orr-Gégeklinika – Orvosi Népegészségügyi Intézet) szigorlata 2016. május 23-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Sziklavári Zsolt (Németország – Művelési Medicina Intézet) szigorlata 2016. június 7-én 93%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Pusch Gabriella (Neurológiai Klinika) szigorlata 2016. június 8-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Feiszt Péter (USA – Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) szigorlata 2016. június 14-én 93%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Kengyel András Miklós (Biofizikai Intézet) szigorlata 2016. június 21-én 93%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Sárosi Veronika (I. sz. Belklinika) szigorlata 2016. június 22-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Petykó Zoltán (Élettani Intézet) szigorlata 2016. június 29-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Rác Evelin (SzKK – Igazságügyi Orvostani Intézet) szigorlata 2016. június 30-án 93%-os eredménnyel megtörtént.

Németh Zoltán (SzKK – Kórélettani Intézet) értekezésének védeése 2016. június 2-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Simon Higin (Eger – Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2016. június 13-án 84%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Szalai Zsuzsanna (Győr – Művelési medicina Intézet) értekezésének védeése 2016. június 16-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Mintál Tibor (Ortopédiai Klinika) értekezésének védeése 2016. június 16-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Török Katalin (Gyermekklinika) értekezésének védeése 2016. június 17-én 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Légner András (Franciaország) értekezésének védeése 2016. június 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Ollmann Tamás (Élettani Intézet) értekezésének védeése 2016. június 28-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A

DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Darnai Gergely (Neurológiai Klinika) értekezésének védeése 2016. június 29-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Avar Péter Ágoston (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2016. június 30-án 92%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Bakó Péter (Fül-Orr-Gégeklinika) értekezésének védeése 2016. június 30-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Ságghy Éva (Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2016. június 30-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

2. Egyebek

■ **PhD-felvételi:** Lezajlott a szóbeli felvételi elbeszélgetés. Ebben az évben 36 fő államilag finanszírozott, nappali tagozatos PhD-hallgatót vettünk fel.

■ **Dr. Hegyi Péter** egyetemi tanár (Transzlációs Medicina Intézet) programindítási kérelme (Gyógyszertudományok Doktori Iskola, „Transzlációs medicina” program). A felkért belső szakértők támogatják a program indításának engedélyezését. A külső bírálók kijelölése megtörtént.

■ **Dr. Jancsó Gábor** egyetemi docens témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Takács Ildikó egyetemi adjunktust. A téma címe: Felső légúti betegségek és elváltozások klinikai szimptomatikájának vizsgálata kísérletes modellben. A kérés a DHT támogatja.

■ **Dr. Melegh Béla** egyetemi tanár kreditpont -egállapítási kérése a „BBMRI-LPC National Closing and Future Direction Delinaeting Meeting and Round Table” konferencián részt vett és eredményes vizsgát tett hallgatók részére. A DHT 1 kredit beszámítását engedélyezi.

■ A különböző pályázatok beadásához szükséges anyagok elkészítése, összeállítása, benyújtása a pályázat kiírójához a DHT döntése alapján a pályázó feladata.

■ **Dr. Nyitrai Miklós** tudományos dékánhelyettes ismertette az EFOP pályázatot.

■ A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítását követően az egyetem doktori szabályzata változott. A jogszabályi változások és a működésünk során fellépő kérdésekre adott válaszok pontosítása miatt karunk doktori szabályzatát is módosítani kell. A DHT megkezdte a PhD-szabályzat aktualizálását.

■ A 2016/2017 tanév első szemeszterében a Doktori és Habilitációs Tanács üléseinek időpontjai:

2016. szeptember 26.

2016. november 7.

2016. december 12.

Dr. Szekeres Júlia egyetemi tanár

a PTE ÁOK Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke

„A legtöbb ember életét mégis csak a megelőzéssel lehet megmenteni”

Szorongató érzéssel sétáltam a szűk folyosón az irodájáig. Éveken át sokszor megtettem ezt az utat, csak akkoriban más nyitott ajtót. Most nem fogadott hangos, magával sodró „Jó napot kívánok, Rita, jöjjön!” megszólítás, helyette egy finom mosollyal megtoldott, halkabb szavú köszöntés, és egy bizalmas kézsorítás. Egy pillanat alatt egymásra hangolódtunk, olyannyira, hogy kis idő múltán már azon kaptam magam, hogy megfélemlítek a szerepemről, és nem is én kérdezek, hanem ő. Aztán megértettem, miért történhetett ez így: eredetileg pszichiáternek készült. Legalább olyan őszintén volt kíváncsi, ahogyan én, és csak a déli harangzó, no meg a sokasodó feladatok vetettek véget a beszélgetésünknek dr. Kiss István professzorral, aki 2013-tól irányítja az Orvosi Népegészségügyi Intézetet.

– Öltönyös fiatal emberek sokaságával találkoztam a folyosón, a vizsgaidőszak finisében járunk, csodálkozom is, hogy időt tudott szakítani a beszélgetésünkre.

– Valóban nyüzsgő, pörgő időszak ez. A keddi és a csütörtöki napokon a kollégáim vizsgáztatnak, én a hétfői és a szerdai napokon vagyok igazán elfoglalt, akkor szigorlatoztatok. De számos konferencia is zajlott az elmúlt hónapban, ami beleszólt ebbe a folyamatba, és három napot elvett a hétből. Tudni kell rólam, hogy van egy fura életritmusom, ha távol vagyok, visszatértemkor idő kell ahhoz, hogy ismét belemelegedjek a munkába. Ha tehát egy hétig nem vizsgáztatok, akkor a legközelebbi alkalomkor úgy érzem magam, mintha előlről kezdeném. Ez nem jó a medikusnak, mert úgy érzi, hogy órákig nyaggatják, és a kollégáimnak sem használna, mert úgy vélik, viszsztatartom őket, amikor pedig belelendülnék, ismét utaznom kell valahova.

Ez a népegészségügy egyébként egy rettenetesen nagy és összetett tantárgy, amit a tankönyvünk vastagsága is jelez. Minden egyes betegségről szó van benne, azok előfordulásáról, megelőzéséről, és nem elég mechanikusan tudni olyan gyakorlati teendőket, mint például azt, hogy ki, hova köhögjön, hanem egy orvostanhallgatónak ismernie kell a hátteret, a különböző betegségek kialakulásának folyamatát is.

– **Azért elég valóságosnak tűnik minden egyes betegségről mindent tudni.**

– *(cinkosan mosolyog – a szerk.)* Ez tökéletesen igaz, igyekszem ezért bölcs önmérsékletet tanúsítani. Aki jó jegyet kap nálam, az úgy érezheti, hogy ez sikerült is.

– **Melyek a vizsgáztatás kulcsfontosságú részei, azon betegségcsoportok, amikre különösképp fókuszál?**

– Nálam a népbetegségek ezek, amik a hazai, való élet viszonyait tükrözik. A népegészségügyhez persze a trópusi, egzotikus betegségek is hozzátartoznak, ezek is szerepelnek a tételsorban, ám mivel csak néhány tucat embert veszélyeztetnek, így a hozzájuk kapcsolódó kérdések is elenyészőek.

– **Mennyi ideig tanulják ezt a tantárgyat a hallgatók?**

– Régebben ez egy két féléves tantárgy volt, aztán hat félévre bontottuk, a végén egy összefoglaló szigorlattal. Ez azért is kedvezőbb, mert korán találkozhatunk a medikusokkal, és a preventív szemléletet újra és újra van lehetőségünk beléjük plántálni.

– **Számomra úgy tűnik, hogy ez a szemlélet egyre na-**

gyobb teret nyer az átlagember életében is, legalábbis egyre nagyobb hangsúly helyeződik rá.

– Ez valóban így van, elindult egy ilyen folyamat, ám ez még nem tükröződik a tantárgy presztízsén. Akik az egyetemre jönnek, nagy többségükben gyógyítási szeretnének. Ez érthető is, hisz a prevencióból nem lehet megélni, és azt a csodálatos érzést sem adja, hogy megmentem egy ember életét, vagy legalábbis jobbra, szebbé teszem azt. A hivatalos egészségpolitika szintjén papolnak arról, hogy a megelőző orvostan milyen fontos, ám ezek csak szavak, tényleges intézkedések ennek megerősítésére nincsenek. Alátámasztja ezt az a fájó történet is, hogy az Országos Tisztifőorvosi Hivatalt megszüntetik, illetve jogutódlással egy minisztériumi hivatal válik belőle. Nemrégiben született erről kormányhatározat is, így az ÁNTSZ felszámolása ezzel a lépéssel lezárul. Szomorú apropója még ennek, hogy Kertai professzor úr, az ÁNTSZ megalkotója, az első tisztifőorvos a közel-múltban elhunyt.

Mindenek ellenében én a legfontosabb tantárgynak tartom a népegészségügyet, mert a legtöbb ember életét mégis csak a megelőzéssel lehet megmenteni. Az elmúlt két félévben készítettünk egy feedbacket a hallgatóinkkal, ami azt jelenti, hogy minden egyes előadás és gyakorlat után kikértük a véleményüket. Ennek eredményére nagyon büszke vagyok, mert igazán biztató, pozitív visszajelzések érkeztek tőlük. Alapot adott ez ahhoz is, hogy a tantárgyunk megítélésén még inkább változtatni tudjunk a jövőben, és a medikusok érezzék, hogy valójában itt dől el a jövőnk, azaz az egészségünk sorsa. Az ugyanakkor szívfájdalmam, hogy amíg a magyar hallgatóknak kiváló tankönyv áll a rendelkezésükre – a kiválót mosolyogva mondom, hisz a szerkesztői mi voltunk, Ember professzor úr, Cseh professzor úr és jómagam – addig az idegen nyelvű oktatásban nem létezik ilyen. Ezen a téren mindenképpen szükséges előrelépni, hogy nekik is legyen az intézet álláspontját tükröző jegyzetük, ne pedig egy-

egy összefoglaló papírhalmazt vegyenek a kezükbe az adott témáról. Oktatástechnikai kérdésekről is folyamatosan egyeztetünk, miből legyen szóbeli, miből írásbeli felelet, mely esetekben mi a jobb módszer. Ennek alapján úgy döntöttünk, hogy a Betegségmegelőzés alapjai elnevezésű tantárgyból a jövőben szóban kérjük majd számon hallgatóink tudását, eddig gyakorlati jegyet adtunk. A szóbeli számonkérés lehetőséget ad arra is, hogy jobban megismerjük a hallgatóinkat. Ezt a hatos tantárgy struktúráját tehát folyamatosan módosítgatjuk, alakítjuk, hogy aztán elérje végleges formáját.

– **Ezt az Önök által szerkesztett magyar nyelvű tankönyvet nem lehetséges németre és angolra fordítani?**

– Valóban ez lenne a kézenfekvő és a legegyszerűbb megoldás, ám ez a kötet sok magyar sajátosságot tartalmaz, és megérne már egy revíziót is. Néhány évig még alkalmazható az oktatásban, ám az előadásainkon a statisztikai adatokat már módosítanunk kell.

– **A hallgatók motiválásának fontos eleme az oktatók szuggesztív egyénisége is. Van-e elég ilyen ember az intézetben?**

– Ezen a téren nincs okom panaszra, kollégáim többsége a jó oktatók közé tartozik, és ezt a közelmúltban készített feedbackek eredményei is megerősítették.

– **Hány munkatársa van?**

– Az intézetben harmincas a létszám, szerencsére sok a lelkes, fiatal kolléga. Vannak rezidenseink is, amire büszkék vagyunk, már csak azért is, mert a szegedi és a budapesti intézetekben sajnos jóval kevesebben vannak. Az ÁNTSZ megszüntetésével kérdésessé válik kissé a jövő, de az biztató, hogy a mi rezidenseink inkább egyetemi karrierben gondolkodnak. Azt ugyanakkor látni kell, hogy a rezidensfelvételi mostanság már sokkal inkább egy szimbolikus elbeszélgetés, a korábban tapasztalt versenyhelyzet évek óta nem áll fenn.

– **Létezhetnek-e ma még új fortélyai a megelőzésnek? Annyiféle kampány, módszer, teória látott már napvilágot...**

– Nem feltétlenül újat kell kitalálni, sokkal inkább magas szinten művelni a tudottakat. Számos gyakorlati egészségnevelési programban vettünk és veszünk részt, az Egészséges Városért Alapítvánnyal szerveztünk ilyen nagy pécsi munkáltatóknál, roma általános és középiskolások, valamint hajléktalanok körében. Girán János alpolgármester úr által jó kapcsolatot ápolunk a város vezetésével is, és számos megbeszélést folytatunk azért, hogy az itt élők egészségmegelőzését is segítsük. Mindennek van kutatási aspektusa is, de ami ennél fontosabb, az a gyakorlati megvalósítás. Úgy gondolom, hogy sikerült az intézetben a munkatársaim körében is egyensúlyt teremteni azzal, hogy tevékenységünknek ezt a részét is fókuszba helyeztük, hisz nem mindenki molekuláris epidemiológus, vagy molekuláris biológus.

– **Európai szintérré is kilépnék ezekkel a programokkal?**

– Igen, volt együttműködésünk olaszokkal bőrakkal kapcsolatos programban, módszereiket adaptáltuk a mi viszonyainkra, és a roma népesség egészségnevelése kapcsán is voltak és vannak hasonló próbálkozásaink, ám azt gondolom, hogy a globális egészségnevelés nem annyira hatékony, mivel a helyi sajátosságok nagyban eltérnek.

– **Mit jelent ez pontosan? Hol, merre kell keresni a specifikumokat Magyarországon?**

– A különböző rizikófaktorok egyidejű jelenlétét kell vizsgálnunk, hangsúlyozottan a mentális kockázati tényezőket, amiknek csak egyik, de nagyon lényeges eleme a stressz. Magyarországon a rendszerváltás óta sok negatív hatás érte az embereket. A politika nálunk sokkal megosztóbb, mint más európai országokban, és sokkal inkább ki kell zsákmányolnunk magunkat, hogy boldogulni tudjunk. Ha mindez mentálisan megvisel, akkor már sorra jelentkeznek a pszichoszomatikus betegségek, később pedig ezek már biológiai-fizikai síkon is megjelennek. Nem beszélve arról, hogy a terhelés alatt álló emberek több alkoholt fogyasztanak, dohányoznak, kevesebbet mozognak, rendszertelenebbül táplálkoznak, kevés időt szánnak magukra. Nagyon erős nálunk ez a kockázati tényezőkből szőtt háló, és ebből nem lehet egyetlen tényezőt kiemelni, hisz minden egyes eleme ellen kellene küzdeni.

– **Ha az ember a saját szintjén képtelen ennek meg- és feloldására, sőt, a politikai-gazdasági helyzet csak beljebb sodorja a saját válságába, akkor mit lehet tenni a megelőzéssel? Rosszul gondolom, ha a hosszú távú megoldást az egészségvédelemben dolgozó szakemberek és a politikai grémium párbeszédében látom?**

– Azért azt fontos hangsúlyozni, hogy az egyén is tud tenni magáért, ha elég erős hozzá. Ha pedig netán nem, de a szándék megfogalmazódik benne, akkor van hova fordulnia segítségért, és a motivációja előhívásáért. Persze, ez egy komplex rendszer, része a család, a munkahely, a város, a közigazgatás és az egészségügyi politika. A várossal szerencsére mindig is jó volt a megelőző orvostan kapcsolata, ez ugyanakkor maradéktalanul nem mondható el a felsőbb szintekről. Oka ennek az, hogy mi nem tudunk rövid távú eredményeket produkálni, nem úgy, mint a gyógyító orvostudomány. Ők hatalmas költségeket teremtve teszik ezt, de mégis, az ő tevékenységük a szembeötlő. Sajnos, a politika élesedésével a kormányoknak az azonnali eredmények felmutatása számít. Amit mi tudunk tenni, az az, hogy járjuk az iskolákat, és a lehető legkorábban tudatosítjuk a gyerekekben a megelőzés fontosságát, mert ez egy életre útravaló lehet.

– **Ez egy nagyon szép életcél, ugyanakkor valljuk be, Don Quijote-i szélmalomharc is. Miért épp ezen a csatamezőn teljesít szolgálatot?**

– Ez egy véletlennek köszönhető, mert valójában pszichiáternek készültem. Édesanyám is pszichiáter volt, és ahogyan tréfásan szoktam mondani, az elmeosztályon nőttem fel. Mivel nem voltam napközis, iskola után bementem anyukámhoz, ott sakkoztunk, tollasoztunk a betegekkel, így aztán az ő világuk az enyém is lett. Később sok ilyen tárgyú könyvet is olvastam, ilyen volt az ismertebbek közül a Száll a kakukk fészkére, vagy a Virágot Algernonnak, és ezekről akkor azt gondoltam, hogy nekem íródtak. Aztán közegészségtan szigorlat után, az akkori intézetvezető, Morava professzor úr behívatott, és érdeklődött, lenne-e kedvem itt dolgozni. Az a munka, amit ajánlott – ez volt a daganatkutatás állatkísérletekkel – nagyon sokban hasonlított ahhoz, amit TDK-hallgatóként az Orvosi Biológiai Intézetben végeztem, ahol a kémiai karcinogenezisben mélyedtem el. Vonzott a munka és kihívásként éltem meg. Így aztán eldőlt az irányultságom, a pszichiátria később hobbivá lett, és ma sem tűnt el az érdeklődési körömből.

– **Ezen nem is csodálkozom, hisz a mostani szakterülete**

is igényli azt, hogy értse az emberek nyelvét, és tudja azt, miként motiválhatóak.

– Valóban, az egészségnevelési programoknak is van mentális komponensük, többféle szinten is. De nem annyira a mentális egészségnevelés az, ami engem mostanság leginkább izgat – ezzel több jeles kollégám is foglalkozik – sokkal inkább a személyre szabott prevenció. A gyógyító orvostudományban már régóta beszélnek személyre szabott terápiáról, amikor az illetőnek a géntérképe és az egyéb, rá jellemző jegyei és tulajdonságai alapján adnak számára bizonyos gyógyszereket. A megelőzésben is hasonlóképp kell eljárni. Teljességgel nyilvánvaló mára, hogy rengeteg olyan genetikai variancia ismeretes az egészséges emberekben is, amelyek egyes betegségek iránti érzékenységünket, annak kockázatát befolyásolják. Ha genetikailag érzékenyebb vagyok egy betegségre, akkor nekem bizonyos, a betegség megelőzésével összefüggő életmód sokkal fontosabb, mint azoknak, akik erre a betegségre kevésbé érzékenyek. A megelőző orvostudomány terén a 21. századnak egészen biztos, hogy ez lesz az egyik vezérfonala. Nagyon fontos azonban az, hogy a szakma álljon ennek a tudománynak az élére, és jó kezekbe kerüljön, tehát ne a profit győzedelmeskedjen a tények vagy az emberi tényezők fölött.

– Jelenleg hogyan állnak az ezzel kapcsolatos kutatásai?

– Az elméleti szintű integráció zajlik, azaz tisztázni kell, mi releváns, mi nem az, mi az, amiről etikus az embereknek beszélni, mert rendelkezésre állnak tudományos bizonyítékok, és mi az, amivel még várni kell. Folyamatosan figyelni kell a genetika tudományának a fejlődését, összhangban a preventív medicina többi ágával. Nagyon intenzív kutatások szükségeltetnek ahhoz, hogy ez gyakorlattá váljék, legalább ötven évet még biztosan várni kell rá. Ezek a vizsgálatok egyébként azért nehezek, mert populációs szinten kell végezni őket, és ami az egyik népességben igaz, az nem biztos, hogy a másikban is az.

– Mit gondol, ha ezen vizsgálatok nyomán sikerül rész eredményeket felmutatni – úgy 20-25 év múlva –, akkor kerülhet előnyösebb helyzetbe ez a tudományág?

– Valamennyire biztosan, de akkor sem azért, amiért valójában piederestálra kellene kerülnie, tehát az egészségünk megőrzése miatt. E tekintetben egyáltalán nem vagyok optimista, belátható időn belül biztosan nem kapja meg a betegségmegelőzés azt a helyet, ami az én elgondolásom szerint megilleti.

– Édesapja is orvos?

– Nem, bár ő is az egészségügyben dolgozott, röntgenaszisztensként. Sajnos a szülei már meghaltak, édesapám korábban, neki valószínűleg a sugárterhelés miatt lett szarkómája, egy ritka és rosszindulatú fajta. Az egészségügy iránti vonzódás tehát mindkét részről adott volt, számomra ebből a szellemi küzdelem jelentette a legtöbbet. Hallgató koromban egyébként a belgyógyászat hatott rám leginkább, azt tartottam a legsokrétűbbnek és nehéznek is, hisz a legtöbb betegséget meggyógyítani nem lehet, csak folyamatában követni és figyelni. Érdekes módon mégsem akartam belgyógyász lenni, ha a gyakorló orvoslás útját választom, akkor biztosan a pszichiátria győz, a jogi egyetemem ellenben később még elvégeztem. Akkor úgy hittem, van rá elég időm, és szerettem volna egy kicsit más oldaláról is látni az életet, igazán ez motivált benne. Az első két évet még tudtam élvezni, aztán rájöttem, hogy még sincs annyi időm egyetemistáskodni, mint amennyit terveztem, és onnantól már inkább csak a vizsgákra koncentráltam. De nem bántam meg ezt az öt évet, jó kis tapasztalatszerzés volt, és hasznos tudásnak tartom.

– Miért éppen a jog felé indult, mi indította éppen erre?

– Bevallom, nem tudom. Az szóba sem került, hogy akár másodállásban jogászként praktizáljak, egyszerűen jó volt másodjára is egyetemistának lenni.

– Amikor elkezdett ebben az intézetben dolgozni, akkor milyen volt a légkör itt?

– Épp egy váltás időszakába csöppentem, mert azok az idősebb kollégák, akik akkor még itt voltak, néhány év múlva már nyugdíjba mentek. Szerencsére jól megértettük egymást, generációs konfliktusok nélkül, jó hangulatú kollektíva volt.

– Idén lesz épp harminc éve annak, hogy idekerült. Hogyan értékeli, melyek voltak ennek a három évtizednek a legfontosabb etapjai, fordulópontjai?

– Intézeti szinten az igazán nagy váltást Ember István professzor úr vitte véghez, hisz általa a tevékenységünk kiegészült a molekuláris biológiai módszerekkel. Az a rendszerváltás körüli időszak azért is meghatározó volt, mert akkoriban nagyon sok európai támogatáshoz jutottunk. Ezek az anyagi források – az epidemiológiai vizsgálatokkal együtt – utazásra, konferenciák szervezésére adtak módot, és mindebben az is segített minket, hogy a klinikusokkal jó kapcsolatban voltunk. Igazán pezsgő élet zajlott akkor itt. A szakmai mérköldrököket pedig a PhD, a habilitáció, az akadémiai doktori megszerzése, aztán a professzori ki nevezés jelentették.

– Láttam Ember István professzor egyik előadását az Orvosi Népegészségtani Intézetéről, annak történetéről, szemléletéről, és nemsokkal a bevezető mondata után büszkén egymás mellé helyezett három fotót: Kertai professzorét, a sajátját és az Önét, szemléltetve, ki, kinek volt a mestere.

– Fontos megemlítenem Morava professzort is, mert akkoriban, fiatalként, ő is meghatározó volt számomra. Ember professzorral azért volt más a kapcsolat, mert őt már korábbról is ismertem. Morava professzor ugyanis nagyon hamar elküldött engem Kertai professzorhoz Debrecenbe egy tanulmányútra, két hónapra, és ott találkoztam Ember professzorral is, akivel sokat beszélgettünk. Amikor idekerült, már tudtam, ki ő, és ez így egészen más érzés volt.

– Nem volt nehéz őt követni? Nagyon impulzív, szuggesztív, erős személyiség volt.

– Ez vitathatatlan, de szerencsére mi megtaláltuk a hangot egymással, így számomra ez nem jelentett problémát.

– Nehéz volt-e beülnie a székébe?

– Igen, rettenetesen nehéz volt, már csak a körülmények miatt is. Ha az ember helyből jön, annak van előnye és hátránya is, és ami az előnye, éppen az a hátránya. A belső ember jól ismeri a munkatársait, ugyanakkor, mivel közülük való, nem biztos, hogy elfogadják vezetőjüknek. Okozott ez nekem problémákat, de igyekeztem törekedni arra, hogy ne a klasszikus értelemben vett főnökük legyek, és ez talán sikerült is.

– Az is elgondolkodtathatta, hogy milyen úton induljon tovább, mit kövessen mindabból, amit örökölt, és mit tegyen másképp.

– Az mindig, mindkettőnk számára egyértelmű és megkérdőjelezhetetlen volt, hogy a molekuláris epidemiológia fontos, és tovább kell vinni. Az ún. segítő energiák az egészségnevelési-egészségfejlesztési irányvonalhoz kellek, amit én hasonlóképp fontosnak ítéltam, és mára úgy érzem, hogy az erős kísérletes bázis mellett ezt is sikerült kellőképpen megerősítenünk. Így szerencsésen megeremtdődött az általam képelt egyensúly.

– Említette, hogy fiatalkorában sokat éjszakázott a laboratóriumban. Ez még ma is előfordul?

– (mosolyog – a szerk.) Dolgozóként valóban sokat voltam

itt, mostanság már az éjszakákat sokkal inkább otthon, a számítógép előtt töltöm, és nem egyszer azon kapom magam, hogy elalszom a gép mellett.

– **Van azért szabadideje?**

– Nagyon kevés. Jó pár kedvtelésemet „eltettem egy polcra”, aztán majd ha időm engedi, leporolom őket. A motoromat például kénytelen voltam eladni, az egyik kollégám vette meg, aki aztán vérszemet kapott, és megvásárolta az autót is. *(nevet – a szerk.)* Utóbbi annyira azért nem sajnáltam, bár Hosszúhetényből biciklivel nem lehet bejárni. Most vagyunk költözés alatt, miután Pécsre nem találtunk számunkra megfelelő házat, Bogádon vettünk egyet. Muszáj volt ezt a döntést meghoznunk, még ha Hosszúhetényt szeretjük is, mert nehéz volt a csúcsforgalomban időre beérni a munkahelyre és kislánnyal az iskolába. Ez a közelség ugyanakkor mozgásra is késztet, így aztán a biciklire szükség lesz. Már csak azért is, mivel a katonaság alatt megsérült az egyik térdem, aminek az állapota később csak rosszabbodott, így futni nem tudok, ellenben úszni és kerékpározni igen. Tavalý – életemben először – átúsztam a Balatont, így aztán nem csak „vizet prédikálok, és bort iszom”, hanem igyekszem a magam módján tenni is a megelőzésért. A tenger az egész családunk számára nagy szerelem, főként a kislányunk jár élen ebben, aki

imádja a nagy hullámokat, és kéri, hogy menjünk a „hullámtengerhez”, ami nyaranta meg is történik. Szeretek sakkozgatni, olvasni, abban reménykedem, hogy nyugdíjas koromban az elmaradásaimat majd pótolhatom, és akkor egy motort is vehetek. Nem beszélve a zongorázásról, mert nagy vágyam, hogy azt is megtanuljam. Néhány éve vettem egy szintetizátort, éppen ezzel a céllal, el is kezdtem rajta gyakorolgatni, de aztán idő híján erről is le kellett mondanom. De a kislányom tanul zongorázni, így ő legalább használja.

– **Mennyi idős a kislánya?**

– Nyolc éves, a második osztályt fejezte be az általános iskolában. Ő a második házasságomból született, az előzőből van három, ugyancsak csodás gyermekem. A legnagyobbik már dolgozik, a középső egyetemista, a legkisebb pedig gimnazista.

– **Melyikükből lett, vagy lesz orvos?**

– A középső pszichológusnak tanul, a legkisebb pedig a pszichiátriával kacérkodik, tehát úgy tűnik, a példa ragadós. A legnagyobb gyermekem döntésében voltam a legkevésbé benne, ő a Közgazdaságtudományi Egyetemen végzett.

Schweier Rita

Tehetünk-e a munkahelyi stressz ellen?

A munkahelyi stressz az Európai Unió tagállamaiban közel 40 millió munkavállaló egészségét veszélyezteti. A kihívásnak tekintett stressz pozitívan, serkentőleg hat, segítheti a kollégákat a problémák megoldásában. A megterhelő, negatívan értékelt stresszorok azonban olyan testi és lelki folyamatokkal járnak, amelyek károsan hathatnak a munkatársak szervezetre. További következményeik a kollégák viselkedésében is megnyilvánulhatnak, és munkájuk hatékonyságának csökkenésében is mérhetőek lehetnek. Kezdetben legjellemzőbb tünetként a kollégák ingerültsége, fáradtsága, szorongása és labilitása jelentkezhet. Hosszabb távon azonban gyakorivá válhatnak a koncentrációs zavarok, majd fokozatosan csökkenhet a munkatársak érdeklődése, ezáltal az elköteleződésük és a motivációjuk is. Végző soron előfordulhat, hogy már nem a munkavállaló uralja vagy irányítja munkavégzését, hanem egyre inkább elszenvedőjévé válik a körülményeknek. Teljesítményeit siker helyett egyre inkább kudarcként éli meg.

A stressz mindennapi életünk része, ugyanakkor nagymértékben rajtunk múlik, hogyan reagálunk rá, megtanuljuk-e kezelni azokat a helyzeteket, melyek kibillentenek bennünket egyensúlyi állapotunkból. A PTE, ÁOK, Magatartástudományi Intézet Egészségpszichológiai Konzultáció programjának vezetőjével és kollégáival folytatott beszélgetéseink során egyértelművé vált, hogy mindenkinek más tényezők jelentenek stresszt. Van, akinek a nagy közönség előtt való megszólalás, esetleg egy prezentáció megtartása jelent nehézséget, másoknak a magasabb beosztású kollégákkal történő kommunikáció okoz gondot. Mindezek alapján jutottunk arra a következtetésre, hogy az Egészségpszichológiai Konzultáció kollégáit – dékán úr támogatásával – felkérjük egy olyan kurzus összeállítására és megtartására a munkatársaink számára, mely segít abban, hogy megtanulják értelmezni saját testük-lelkük reakcióit, és ne csak passzív elszenvedőivé váljanak ezeknek a hatásoknak, hanem kézzelfogható eszközöket kapjanak a velük való megküzdésre is.

Ahogy a stresszorok az élet minden mozzanatában jelen vannak, úgy a velük való bánásmód, megküzdés eszköztára is igen

gazdag. A jellegzetes munkahelyi stresszorok viszonylag jól ismertek, egyrészt az intézmények működési mechanizmusából, másrészt a munkatársak személyiségének sajátosságaiból fakadhatnak. Előbbiek kezelésére hatékony segítség lehet a csapatépítés, a munkatársak közti együttműködés és kommunikáció fejlesztése, egy-egy konfliktushelyzet feloldása, vagy a közös feladatok elvégzésének koordinációja. A személyiség oldaláról az önbecsülés, önértékelés problémái, a gondolkodásmód, az érzelmek – indulatok, sérelmek – kezelésének nehézségei gyakoriak. Sokan vannak, akik nem tudják kellően képviselni a saját érdekeiket, nem asszertívek, nehezen mondanak nemet egy kérésre, vagy nem tudják kifejezni érzéseiket olyan helyzetekben, amikor arra szükség lenne a megoldáshoz. A stresszkezelő programok elősegítik a nem megfelelő munkamódszerek felismerését, és ezzel megnyitják az utat a változáshoz és a változtatáshoz. Segítségükkel rájöhet az egyén, hogyan védheti meg magát, bátran kimondhatja az érzéseit, a gondolatait a munkatársak felé, mégpedig olyan formában, hogy az ne legyen bántó, azokat ne indulatok vagy félelmek kísérik. A stresszkezelő módszerek másik nagy csoportja önszabályozó technikákat foglal magában (relaxációs módszereknek is nevezik), melyekkel enyhíthető a testi-lelki feszültség és annak következményei, például a beszűkülés, vagy az erős indulatok.

Az Egészségpszichológiai Konzultáció munkatársai megkérdezték a kurzusra jelentkezőket, hogy miben igényelnének leginkább segítséget, majd ennek megfelelően tervezték meg a programot. Hat órát foglalkoztak a gondolkodásmód és viselkedés alakításával: többek között megtanulhatták, hogyan lehet egy stresszhelyzetet vagy konfliktust más nézőpontból szemlélni, hogyan adhatnak más értelmezést, más keretet, vagy akár pozitív jelentést egy szituációnak, hogyan találhatnak alternatívákat a megoldásra. A kurzusra jelentkezők továbbá gyakorolhatták az önérvényesítő és a konfliktusmentes kommunikációt is. Felismerhettek néhány olyan tényezőt a személyiségükben, melyek nehezítik a stresszorokkal való megbirkózást. A kurzus második felében négy relaxációs módszer közül választhattak a résztve-

vők egy nekik tetszőt, amit ugyancsak 6 órában gyakoroltak képzett szakember vezetésével. A relaxációs módszer elsajátítása kialakítja azt az önszabályozó képességet, hogy az egyén testi aktivitációját és érzelmi feszültségét egyaránt alacsony szinten tartsa. További előnye, hogy hasznos önismereti felismerésekhez, élményekhez is vezethet.

Az eddig megvalósított stresszkezelő kurzusokon motivált, aktív, lelkes munkatársak vettek részt. Szinte egyöntetűen pozitív élményként élték meg a közös munkát, amiben az Egészségpszichológiai Konzultáció munkacsoportja is elhivatottan, lelkesen vett részt. Mindannyiunk örömeire szolgál, hogy a kollégák visszajelzései pozitívak: „A gyakorlati kurzus sokat segített ab-

ban, hogy a kialakított relaxációs gyakorlatomat fejlesszem, fókuszáltabban és eredményesebben végezzem. Alkalmam volt személyre szabott tanácsokat kapni az »akut« stresszhelyzetek feldolgozására és új stresszkezelési technikákat elsajátítani.” Tapasztalataik arra utalnak, hogy a kurzus hasznos tudnivalóit sokan kezdték el a napi munkájukba és az életükbe is eredményesen beépíteni, ezáltal a kurzust sikeresnek ítélik meg, s törekszünk a jövőben is hasonló lehetőségek megteremtésére.

Varga Zsuzsanna – dr. Varga József

Az érdeklődők számára további információ: pszikon.aok.pte.hu

Cochleáris implantáción átesett gyermekek nyári tábora a Kis-Balatonnál

2016 augusztus 14-21-ig rendeztük Zalasabarban a Kis-Balatonnál, a Zalakaros közelében található Holnapocska Tábortan az 1. Országos Cochleáris Implantációs Gyermektábort.

A tábor létrehozásában a pécsi Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika munkatársai oroszlánrészt vállaltak. Egy szerencsés véletlen folytán kitűnő kapcsolatot építettünk ki Szabadics Zoltán nagyvállalkozóval, a Holnapocska Gyermektábor tulajdonosával, aki jelentős szponzori hozzájárulásával lehetővé tette a szervezés elkezdését. Időközben sikeresen pályáztunk az Erzsébet Programnál, így az 50 fős tábor költségeinek 30%-át állami forrásból tudtuk előteremteni.

A táborozók egyik felét a pécsi Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikán operált gyermekek alkották, Budapesten és Szegeden műtöttek a tábor másik felét. A tábor vezetője Gerlinger Sándor, középiskolai testnevelő tanár volt, a pécsi klinika munkatársai (dr. Németh Adrienn adjunktusnő, és Tóth Tamás fizikus) személyes jelenlétükkel biztosították a zavartalan szakmai és technikai hátteret. A táborban lévő állatsimogató, a minden igényt kielégítő korszerű kalandpark, a kivilágított sportpályákon rendezett mérkőzések, a zalakarosi fürdőbe szervezett kirándulás felejthetetlen élményt jelentettek a gyermekeknek. Élmény volt megtapasztalni a kezdetben félénk és visszahúzódozó, implantált gyermekek egyre inkább magabiztossá válását. A rendezvény sikere egyértelmű volt, a Fülimplantáltak Egyesülete valamint a Magyar Cochleáris Implantáltak Egyesülete bevonásával továbbá az implantátumokat gyártó cégek bevonásával jövőre ismét szeretnénk megszervezni ezt a tábort.

Dr. Gerlinger Imre

A Magyar Ortopéd Társaság 59. kongresszusa Pécssett

A Magyar Ortopéd Társaság (MOT) éves, 59. vándorgyűlésének Pécs adott otthont. A kongresszus fővédnöke dr. Páva Zsolt, Pécs polgármestere, további védnökei Bódis József, a PTE rektora és Miseta Attila, a PTE, ÁOK dékánja voltak.

A rendező, a pécsi Ortopédiai Klinika igazgatója, Than Péter professzor köszöntőjében a következőket írta: „Az „öttornyú város“, az ország legrégebbi egyeteme, a Mecsek, a lépten-nyomon felbukkanó Zsolnay örökség patinája, véleményünk szerint kiváló díszletei lehetnek a szakmánk legfrissebb eredményeit és megoldásra váró problémáit tárgyaló szakmai egyeztetéseknek, vagy az ifjú Kollégák számára bemutatkozást biztosító F fiatalok Fórumának.” A június 23-25. között zajló szakmai randevű ismét fontos állomása és tudományos fóruma volt a magyarországi mozgásszervi sebészetnek. A pécsi helyszín apropóját az adta, hogy a klinikánk idén ünnepli fennállásának 50. jubileumát, így talán picit még több izgalommal tekintettünk a konferenciára.

A program a klinikánk Jubileumi Emlékkülésével kezdődött, köszöntő beszédet mondott Miseta Attila az ÁOK dékánja és Szőke György professzor, a MOT elnöke. Ezt követően az intézmény korábbi és jelenlegi munkatársai tartottak előadásokat: Kránicz János professzor, dr. Szabó György dr. De Jonge Tamás, dr. Czipri Máttyás. Az emlékkülést Belleyei Árpád professzor, klinikánk korábbi igazgatója moderálta. A szakmai és emocionális utazás áttekintette a pécsi Ortopédiai Klinika fél évszázados történetét.

A hivatalos megnyitóra három, nemzetközileg elismert vendég érkezett: Siegfried Hofmann Ausztriából, aki a kezdést megelőző napon társelőadóként térdsebészeti kurzust tartott az Ortopédiai Klinikán, Joshua Jacobs az USA-ból, az AAOS korábbi elnöke és Soon Hyuck Lee, a Dél-Koreai Gyermekortopédiai Társaság korábbi elnöke. Nívós szakmai előadásaikkal emelték a kongresszus értékét, mindezeket pedig mindhármukat a MOT tiszteletbeli taggá választott, amelyet örömmel elfogadtak. A megnyitón köszöntőt mondott dr. Páva Zsolt, Pécs polgármestere, Bódis József, a PTE rektora, Szőke György professzor, a MOT elnöke és Than Péter professzor, a kongresszus elnöke.

A MOT hagyományos, díjátadó ünnepségén a MOT Különdíját vette dr. Varga Péter Pál, gerincsebész, az Országos Gerincgyógyászati Központ főigazgatója, a Dollinger-díjban (életmű elismerés) Csernátorny Zoltán professzor, a DEOEC, Ortopédiai Klinika igazgatója részesült. Díjazták a Zinner Nándor pályamunkákat is, amelyeket hagyományosan a 35 évnél fiatalabb kollégák készítettek. Az ünnepséget a Vivat Bacchus és Kovács Ákos meglepetés, mini-koncertje tette még tartalmasabbá.

A háromnapos rendezvény 680 külföldi és magyar résztvevőt hozott a városunkba, az előadók 170 előadást és 20 poszterbemutatót tartottak. Közel 40 kiállító egészítette ki a szakmai diskurzust, felvonultatva az ortopédia számos újdonságát. A pécsi klinika előadói: dr. Antal Hunor, dr. Bogya Csaba, dr. Frigyesi László, dr. Fonay Valér, dr. Kérő Gábor, dr. Kuzsner József, dr. Szász Kata, dr. Szuper Kinga, aki díjat nyert, dr.

Balról: Than Péter; Siegfried Hoffmann, Josua Jacobs és Soon Hyuck professzorok

A MOT leköszönő, jelenlegi és jövőbeni elnöke, balról: Szőke György, Szendrői Miklós és Than Péter professzorok

Tunyogi Csapó Miklós, dr. Márkus István, dr. Schlégl Ádám, dr. Somoskeőy Szabolcs, dr. Varga Péter, dr. Váncsodi József és dr. Vermes Csaba.

A kongresszuson hagyományosan tisztújítás is történt. A MOT vezetését Szendrői Miklós professzor, a Semmelweis Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára vette át (szakterülete: csípő- és térd-endoprotetika, revíziós artroplasztika, csont- és lágyrészdaganatok). A titkári posztról leköszönt Than Péter professzor helyére a közgyűlés dr. Gunther Tibor egyetemi docentet választotta (a győri Traumatológiai, Ortopédiai és Kézsebészeti szakmacsoport-vezető főorvos, egyetemi docens). A közgyűlés a president elect tisztségre Than Péter professzor választotta, aki ennek megfelelően 3 év múlva veszi át a MOT elnöki tisztségét.

A 35 évnél fiatalabbak versenyén dr. Szuper Kinga kolléganőnket díjazták, aki az egyik legjobbra értékelt előadást tartotta. Az eredmény a klinikánk munkatársait nagy büszkeséggel tölti el! Természetesen a szakmai újdonságokon túl a baráti találkozások ideje is az éves konferencia. Ehhez valóban kiváló díszletül szolgált a TV-toronybóbitás Mecsek, a Zsolnay család emlékét világszínvonalúan őrző negyed, a szabadtéri fogadásnak teret adó Pirogránit Udvar és a régió borait felvonultató Polgár Pince, ahol a bankettvacsera zajlott. A klinikánk házigazdaként nívós szakmai programokat felvonultató kongresszusnak adhatott otthont, elégedett kollégáktól köszöntünk el, egy év múlva a szakma immáron Nyíregyházán találkozik.

Dr. Váncsodi József

Workshop on the Transcervical Approach in Thoracic Suregry – Temesvár, Románia 2016. június 24-25.

A manuális szakmákat uraló korszellem, a videó technológiával támogatott minimális invazivitás természetesen a mellkasbészet jelenét és jövőbe mutató trendjeit is meghatározza. Ereje – és a mögötte lévő ipari-technológiai lobby nyomása – mindent legyűr: legyen az józan megfontolás, évszázadok vagy épp ezredek alatt kikristályosodott elv, vagy éppen a büdzsé szükségessége. Kell, nem kell, jó vagy éppen veszélyes: kikövetelik a referáló társszakmák, a mind hangosabb beteg-érdekszövetségek, a média és a környéken oldalgó betegjogi aktivisták is kiveszik a részüket. Aki kimarad, az lemarad: érthető tehát, hogy egyre szaporodnak a konferenciák, olykor termékbemutató jellegű roadshow-k.

Üdítő kivétel volt ebből a szempontból a romániai Temesvárott rendezett munkatalálkozó, melynek gyakorlati része az ottani orvosegyetem igen jól felszerelt állatműtőjében zajlott, az elméleti blokk pedig a mellette lévő, légkondicionált szemináriumi teremben. Az ötven körüli résztvevő kényelmesen elfért: sokan jöttek Bukarestből, a Regátból, Szerbiából, Marokkóból, volt ukrán résztvevő, sőt indiai is. Szomorú, hogy Magyarországot Pécs és Szeged képviselte csupán, illetve Győrt *Zsoldos Péter*. Az előadói kar ugyanis a mediasztinoszkópia és kiterjesztéseinek mai egyes számú szakértőiből, „világstárokból” állt. Tavaly a Springer Verlag által megjelentett tankönyv (Transcervical Approach in Thoracic Surgery) főbb fejezeteinek szerzői gárdáját hallhattuk. *Ramon Rami Porta* (Barcelona) nem csak a tüdőrák mediastinalis staging-jének „pápája” hanem a 2017 januárjától érvényes, 8. TNM tüdőszekciójának elnöke is. (A Magyar Tüdőgyógyász Társaság nem mutatott különösebb hajlandóságot a meghívására, a románt érdekelte...) *Sergi Call* és *Jose Belda Terassaból* (Barcelona tartomány) a mediasztinoszkópia szövődményeiről, elhárításuk esélyeiről beszélt.

Martin Hürtgen (Koblenz) a róla elnevezett, video mediasztinoszkóppal végzett VAMLA (video-assisted mediastinal lymphadenectomy) műtétekről és azok korlátairól beszélt. *Marcin Zielinsky* (Zakopane) Chicagóból, az amerikai mellkasbész konferenciáról érkezett, ahol meghívottként számolt be a TEMPLA-

műtéteiről (transcervical extended mediastinal lymphadenectomy). Ezernél több timektómiáról (nyak felől, subxyphoid alagútból, VATS-szal kombinálva és anélkül) imponáló szerénységgel beszélt a műtéteknél úttörője. Sorozatban végzi a nyak felől(!) a tüdőlobektómiákat (alsó lebenyeltávolítást is), akárcsak a rekesz vagy a manubrium sterni felőli, egy üléses, kétoldali reszekciókat is. *Xavier D'Journo* (Marseille) a nyelőcső jó- és rosszindulatú megbetegedéseinek nyak felőli video műtéteiről számolt be. A találkozó igazi értéke az interaktivitás volt: hiszen a hilusi és mediastinalis nyirokcsomók eltávolításának értelme, haszna – a diagnózison túl – nyitott kérdés. Az „ötvenfős kerekasztal” stílusú vita, megbeszélés órákon át, korlát nélkül tartott. Az ultrahangvezérelt endoszkópos biopsziák (EBUS, EEUS) legalábbis árnyékot vetnek az „utolsó nyirokcsomó is kivadászók” – érveinek helyességére. A kérdést nagy tanulmányok fogják eldönteni. Az már most látható, hogy a válasz nem egyszerű: hiszen N1 sőt N2 pozitív tüdőrákban is egyre több a hosszú távú túlélés: és akkor nem beszéltünk még a szterotaktikus és egyéb új módszerekről. Nem voltam egyedüli, akinek külön élmény volt bukaresti házigazdánk, *Cristian Paleru* meglepetése: egy, az 1960-as évek elejéről származó film a Carlens-féle mediasztinoszkópiáról. Az állatműtőben aztán sertéseken végezhetjük el a bemutatott műtéteket. Be kell látni, hogy van olyan terep – elsősorban a posztgraduális képzésben, ahol a skill laboratórium nem elég: nem mondhatunk le a wet-lab-ról. Biztos vagyok benne, hogy nincs az a nagy költségvetésű, kontinentális találkozó a kérdéstről, ami többet, jobbat adhatott volna, mint ez a három nap Temesváron. Vagy Timisoara-ott? Míg az utcákat jártam, három alkalommal hallottam magyar szót. Azt azért túlzásnak tartottam, amikor egy román kollégánk örömmel újságolta a német Hürtgennek, hogy mennyi magyar turista látogatja manapság a Fogarasi Havasokat. Nem álltam meg, hogy ne világosítsam fel: jó részük magyarul beszél ugyan, de helybéli... Már csak a tudományos pontosság kedvéért is...

Dr. Molnár F. Tamás

Instrukciós sebészeti kurzus a pécsi Ortopédiai Klinikán

A pécsi Ortopédiai Klinika ismételt nemzetközi szintű sebészeti kurzusnak adott otthont. A *Zimmer Biomet Institut* rendezésében, *Difficult Primary Knee* címmel zajló, regisztrációhoz kötött szakmai továbbképzésre a hazai mozgásszervi sebészeket várták. Ahogy a cím is jelzi, fókuszpontban a kihívást jelentő, sebészeti ellátást igénylő térdbetegség szerepelt. Az előadásokat a téma nemzetközi és hazai specialistái, *Siegfried Hofmann* (Allgemeines und Orthopädisches LKH Stolzalpe, Murau, Ausztria) *Than Péter* egyetemi tanárok és *dr. Udvarhelyi Iván* (Uzsoki Kórház, Budapest) tartották. A szakmai nap három részre tagolódott, előadással indult, majd élő, térdműtői kivetítés történt. A sebészcsoporthoz Hofmann professzor vezette, a műtétet valós időben Than professzor moderálta, majd ismételt előadások zajlottak. A magas színvonalú képzésen 45, hazai mozgásszervi sebész vett részt, akik a feedback-ek tízes skáláján 9,2-9,5 pontos átlagúra minősítették a képzést.

Dr. Váncsodi József

Szállás beteg gyermekek szüleinek

2016. szeptember 26-án a Gyermekklinika átadta az Onkohematológia Osztály két kórterméből kialakított, szülők elhelyezésére alkalmas szobát. A kibővített kórtermek lehetővé teszik, hogy az osztályon négy szülő éjszaka pihenessen. Az építkezés megtervezése a PTE Műszaki és Informatikai Karának köszönhető. A költségeket egy országos és két helyi alapítvány (Együtt a Leukémiás Gyermekekért Alapítvány, Eurakvilo Gyermekonkológiai és Gyermekhospice Közhasznú Alapítvány ill. a „Tölösi Péter” Alapítvány a leukémiás és tumoros megbetegedésű gyermekek gyógyításáért) viselte. A kivitelezést a PTE, Kancellária, Műszaki Szolgáltatási Igazgatóság Beruházási Osztálya szervezte és felügyelte.

A súlyos állapotú, krízishelyzetben levő kisgyermek mellett a szülő az éjszakát a székek helyett mostantól a kórterem kibővített részében elhelyezett ágyban töltheti. A szülők térítésmentes szállását, ahol az alváson kívül tisztálkodási, mosási és főzési lehetőség is biztosított, változatlanul a Lions Club Normandia Pécs tartja fenn a klinikától nem messze.

Az ünnepélyes átadáson az osztály vezetői megköszönték a tervezők, a költségviselő alapítványok, azok adomá-nyozói valamint a kivitelezés megszervezésében és felügyeletében részt vevők segítségét.

Dr. Ottóffy Gábor
osztályvezető egyetemi adjunktus
Gyermekklinika, Onkohematológia Osztály

„Combat Medical Care” Konferencia

Immáron második alkalommal rendezték 2016. június 28-30. között a „Combat Medical Care” Konferenciát a németországi Ulmban. A nemzetközi kongresszus fő témái között szerepeltek a harctéri sérültellátás újdonságai, a taktikai egészségügyi ismeretek, a terrorcselekmények kapcsán szerzett, egészségügyi vonatkozású, nemzetközi tapasztalatok valamint a legújabb szakmai ajánlások is. A magas színvonalú, elméleti előadások mellett széleskörű gyakorlati ismeretek elsajátítására is volt lehetőség a légútbiztosítástól a vérzéscsillapításon át a magashegyi mentés speciális egészségügyi vonatkozásáig. A PTE, ÁOK Műveleti Medicina Tanszékét dr. Rendeki Szilárd főorvos vezetésével mindösszesen 4 fő (dr. Nagy Bálint János, dr. Vajda Márk és dr. Woth Gábor) képviselte. A nemzetközi kapcsolatok építésén túl a tanszék munkatársainak lehetősége nyílt megismerni a legújabb nemzetközi kutatási és fejlesztési irányokat, valamint a kiállítók által bemutatott szakmai újdonságokat is. A tanszék munkatársai örömmel tapasztalták, hogy egyre nagyobb hangsúlyt kap a rendvédelmi dolgozók egészségügyi ismereteinek a fejlesztése, mely mögött a bizonyítékokon alapuló orvoslás eszköztára is egyre inkább felsorakozik. A konferencia tanulságai közül kiemelendő, hogy a műveleti medicina elemeinek a mindennapi fontosságát egyre több ország ismeri fel és tekinti elsődlegesnek az ez irányú, jövőbeli képzéseket és kutatásokat.

Dr. Nagy Bálint János

Beszámoló a Magyar Radiográfusok Egyesülete XIX. országos kongresszusáról

A nyár utolsó napjaiban, pontosabban augusztus 25-27. között Szolnokon gyűltek össze a magyar röntgenasszisztensek és radiográfusok a soron következő tudományos rendezvényükre, melyen kb. 260-270 résztvevő regisztrálta magát. A rendezvény helyszíne a Szolnoki Főiskola Campusa volt. A képalkotó diagnosztika szakdolgozói 1992-ben alapították meg egyesületüket. A rendezők a Hetényi Géza Kórház képalkotó diagnosztikájában dolgozók és az ápolási igazgatóság munkatársai valamint az egyesület képviselői voltak.

A csütörtökön kora délután kezdődő konferencia felkért, orvosi előadásokkal indult, majd a következő másfél nap 7 szekcióban csaknem ötven előadással folytatódott. A továbbképző előadások témái: politraumatizált betegek radiológiai vizsgálata (*Palkó András* professzor, SZTE, Radiológiai Klinika); ritka hasi sérülés, pancreasruptura CT-jelei, valamint hasonlóságok és különbségek a svéd és magyar radiológiai gyakorlat között (jelen sorok írója); emlő kóros elváltozásainak radiológiai jelei (*dr. Riedl Erika*, MH Egészségügyi Központ, Központi Radiológiai Diagnosztikai Osztály, Budapest); intervenciós radiológia a Hetényi Géza Kórházban (*dr. Dajka Miklós*, Avas Egészségügyi Központ, Szolnok); szív-CT-vizsgálat az operátor szemszögéből (*dr. Séllei Ágnes*, Diagnoscan, Szeged); hasi CT-vizsgálatok során használt kontrasztanyagok alkalmazása (*dr. Füle Ágota*, Mediworld Plus Kft, Szolnok); kontrasztanyagú UH-vizsgálatok az onkológiában (*dr. Ujlaki Máttyás*, Országos Onkológiai Intézet, Radiológiai Diagnosztikai Osztály, Budapest). A továbbképző előadások során a néhány száz főt befogadó tanterem szűknek bizonyult, a lépcsőkön is ültek, a későbbi szekciók idején is sokan hallgatták az előadókat.

A szakdolgozói szekciók néhány fontos témája: traumatológiai sürgősségi diagnosztika; CT- és MR- metodika kérdései (vizsgálati protokollok, CT vizsgálatok során a dóziscsökkentés lehetőségei, a képfeldolgozás módszerei, stb.). Egy szekcióban a Hetényi Géza radiológiai és nukleáris medicina osztályok történetét és eszközparkját mutatták be. Ahogy a radiológusok konferenciáin, itt is sok előadás foglalkozott a szakma legmodernebb módszereivel: CT-vel és MRI-vel, a hibrid módszerek is szóba kerültek (PET/CT, SPECT/CT), a korszerű emlődiagnosztika kérdéseivel. Természetesen néhány hagyományos röntgendiagnosztikával foglalkozó előadás is elhangzott (pl. a fogászati röntgendiagnosztikáról, a diabeteses láb röntgen-elváltozásairól). Szokatlan témájú prezentációk is akadtak, pl. egyiptomi múmiák CT-vizsgálatáról. A fővárosi Uzsoki utcai Kórház radiográfusai *Törékeny férfiaság* című előadásukban hálósobák mélyén bekövetkező "balesetek" kapcsán kialakuló akut urológiai kórosokról számoltak be, amikor MR vizsgálat fedte fel férfi testünk legértékesebbnek vélt szervében bekövetkezett sérüléseket, segítve ezzel a műtétre készülő urológus munkáját.

A pécsi részvételről: a Radiológiai Klinika 4 radiográfusa szerepelt előadásokkal. Ezek a politraumatizáltak vizsgálatának különböző kérdéseit vizsgálták és mutatták be, kezdve a betegek

Előadók: Angyal Gabriella, Lugosi Dávid, Andrics Dóra, Kaczur Dávid

érkezésétől, a vizsgálat kivitelezésének módján át néhány eset bemutatásáig. *Andrics Dóra:* Polytraumatizált betegek útja intézetünkben – metodikai összefoglalás; *Kaczur Dávid:* ALARA-elv alkalmazása a polytraumatizált betegek CT-vizsgálatánál – az elmúlt 3 év fejleményei klinikánkon; *Lugosi Dávid:* Polytrau-

matizált betegek CT-vizsgálata split-bolus technikával; *Angyal Gabriella*: Polytraumatizált betegek CT-vizsgálatai. A Radiológiai Klinika további szakdolgozói vettek még részt a rendezvényen az említett előadókon kívül: *Somos Katalin, Elekes Andrea, Andresz Andrea, Mándiné Vörös Melitta, Gróf Anna*. Más pécsi intézetek munkatársai is résztvevők voltak még: *Nagy Szilvia* (Pécsi Diagnosztikai Központ), *Czifra Győző* (Onkoterápiás Intézet), akik több előadást is tartottak.

Az előadások nagy része magas színvonalú volt, számos prezentáció sok adattal támasztotta alá az előadó mondandóját, hozzáértését. Lassan negyedszázados radiológus múlt van a beszámoló írója mögött, ennek ellenére néha nehéz volt követni egy-egy speciális MRI-vizsgálattal kapcsolatos előadó szavait, hiszen a korszerű és bonyolult CT- és MRI-berendezések működtetése, különleges vizsgáló módszerek alkalmazása speciális képzettség igényelnek, amelyek gyakran meghaladják egy átlag radiológus ismeretét. Mondhatjuk persze, hogy a röntgenorvos felada-

ta igazából azután kezdődik, hogy elkészültek a felvételek, a képi dokumentáció. Nem hiába kell a napjaink képalkotó diagnosztikai készülékeit működtető munkatársaknak 4 éves szakirányú főiskolát elvégezniük.

Végezetül annyit, hogy a krónikás szükségesnek érzi a szervezésben és lebonyolításban jeleskedők megnevezését, még akkor is, ha az Orvoskari Hírmondó olvasói közül csak kevesen ismerhetik a szervezőket: *Maroska Anikó* ápolási igazgató (Hetényi Géza Kórház), *Vandulek Csaba* elnök (Magyar Radiográfusok Egyesülete), *dr. Péter Livia* (osztályvezető főorvos, Hetényi Géza Kórház, Központi Radiológiai Osztály), *Farkas Orsolya* (Jászberényi Szent Erzsébet Kórház, Radiológiai Osztály vezető asszisztense).

Weninger Csaba
a Radiológiai Klinika krónikása
Arvika/Svédország

Beszámoló a VIII. Hungarológiai Kongresszusról

Pécs, 2016. augusztus 22-27.

A nemzetközi Hungarológiai Kongresszus a világ magyarságának kiemelkedő interdiszciplináris találkozója, tudományos, társadalmi és politikai esemény. Az MTA által fenntartott és irányított társaság, a magyarságtudomány zászlóshajója idén augusztus 22. és 27. között Pécsen tartotta ötvenként esedékes nagygyűlését. Kiváló alkalom volt arra is, hogy a jövőre 650 éves Pécsi Egyetem jubileumi emlékezéssorozat nemzetközi hatású felvezető eseményeként szolgáljon. A külföldi konferenciákon edzett hazai előadóknak szokatlan alkalma nyílt arra, hogy az ideérkezett japán, finn, amerikai oktatókkal, kutatókkal, irodalmi fordítókkal való beszélgetés során végre mi élvezzük az anyanyelvi kommunikáció előnyeit, hiszen – a külföldi magyarok népes táborától eltekintve – vendégeink jó része számára ez tanult képesség, munkájuk része.

A 467 előadót felsorakoztató konferencia témája szerint elsősorban a bölcsészettudományokat ölelte fel, mint a nyelv, kommunikáció, pedagógia és persze a történelem – de érezhető a szándék a további nyitásra is. Fontos terep a jogé és a közgazdaságé, de kölcsönös az igény és a szándék a humaniorák és a reáliák közötti párbeszédre is.

Ezt ismerte fel és támogatta az egyetem rektori és karunk dékánai vezetése, amikor a profilja szerint is a határterületek művelésére szegődött Művelési Medicina Tanszék Kultúrorvostani Csoportját bízta meg az Orvostörténeti Szekció megszervezésével, vezetésével. A megbízáson túl érdemi támogatást is adott: az előadók részvételi díját gálánsan fedezve. Egész napos szimpózium állt össze, melynek fő célja a magyar orvoslás, gyógyítás nemzetközi hatását mutassa be. A kultúrorvostani szemlélet: miszerint a state-of-art medicine történeti és irodalmi kontextusát mutassa be az orvostudomány felől, azaz „hardcore orvoslás” legyen speciális optikával – számos újdonságot hozott. A történeti kérdésekben vállaltan szakítottunk az önsajnálattal vegyes („Nobel-díjas, ha nem magyarnak születik”) hagiográfiákkal miközben távolságot igyekeztünk tartani a mindent megkérdőjelező

bulvár történetírástól is. (A részleteket illetően lásd: BBC History 2016 júliusi szám.)

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum vezetőjeként fogadta el a nyitóelőadásra szóló felkérést dr. Varga Benedek, de már, mint a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója tartott előadást Semmelweis Ignácról. Az asepsis (egyik) atyja közlései nemzetközi fogadtatásáról, a szimbolikussá vált alak különböző történeti korokban való „politikabarátt” felhasználásáról hallottunk szerfelett szokatlan, izgalmas előadást. Vita helyett inkább további kérdések születtek: végül majdnem olyan hosszúra sikeredve, mint az előadás maga – a kettő együtt másfél órát tartott. A következő előadást Dóczi Tamás professzor tartotta – hasonlóan tükröt tartva élénk, egyszerre többet is. A magyar Nobel-díjasok között nyilvántartott, a nevével kívül minden egyébben osztrák Báránnyól tartott előadást. Témája a plágium volt, az elsőbbség kérdése, a szakmai irigység és a féltékenység volt: hazai körinkben szerencsére teljességgel ismeretlen fogalmak. A médiuumok manipulálása, az ellopott felfedezések, a bizonytalan szerzőségek kavalkádjában sem sikkadt el az a momentum, melyben

kiderült, hogy az idegsebészet alapító atyja, Cushing sem átalotta Bárány némely esetét „kölcsonvenni”.

Az irodalomtudós Stephan Krause Lipcséből Petőfi Sándor testéről, illetve éppen annak hiányáról érkezett olyan szép magyarságú előadással, melyet sokan megirigyeltünk. A kultúrorvostan, a “medical humanities” szellemében, a konferencia küldetésnyilatkozatának megfelelően épített nagy ívű hidat a humaniorák és a reáliák közé – ahová szándéka szerint a medicina is tartozna.

Szabó Istvánról, a pécsi Fenyvessy Béla professzor vezette, egykori Közegészségtani Intézet tanársegédjétől, a M. Kir. 108. Bakteriológiai Állomás parancsnokáról (1942-1945) majd a Korányi vezető bakteriológusáról, a magyar tuberkulózis elleni küzdelem egyik élharcosáról Molnár F Tamás beszélt. A hálás(?) pécsi közönségnek fogalma sincs, hogy az 1980-as években az új, városi szennyvíztelep megépíttetésért való szakmai harcért a nyugdíjba kényszerítéssel fizetett.

Szabó Katalin (Simmelweis Múzeum) Selye János szerepét mutatta be a kádárista Magyarország tudományos és közéletében. Az utóbbi években politikai boszorkányüldözést szenvedő Johan Béla, a magyar tüdőgondozó hálózat megteremtője (1926) már pécsi származása okán is előadást érdemelt szülővárosában. A zöldkeresztes mozgalomról Kahlichné Simon Mária számolt be. A visszafogott, információdús előadás arra is megtanított minket, hogy ideje történeti vizsgálódásaink orvosközpontúságán túllépni.

Az igazi, és ennek megfelelően kellően hanyagolt hungarikumról, szakmai örökségünkről, a sebészeti varrógépről két előadás is született, A Semmelweis Múzeumból Kótyuk Erzsébet a Hüttl-féle gép történetét ismertette, majd Molnár F Tamás a Petz-gép történetét és máig ívelő utóéletét mutatta be. Az előadást az eredeti koncepció mai utódai, a modern gépek kézbe vehető bemutatása tette interaktívvá. Nagy Gábor ezredes úr, radio-

lógus, a pécs-baranyai katonaegészségügy fáradhatatlan kutatója ismertette meg a vendégeket a házigazda megye-régió művelési medicinabeli gyökereivel. Berde Károly, egykori bőrgyógyász professzorunk örökségét Dezső Krisztina (PTE, Tudásközpont, Könyvtár) ápolja – az általa immár teljesen feldolgozott, nyomdakész I. világháborús naplók alapján. Jó volt megtudni a hallgatóstól, hogy Kolozsváron is megemlékeznek – egykor Csinszka szívét is megérintő – professzorunkról. Sajnos nem ült áruház milliárdos a közönség soraiban, így lelkes felajánlás helyett csak abban bízhatunk, hogy előbb-utóbb valamelyik pályázati forrás szíve (vigyázat képzavar!) megesis rajtunk, és könyv születik a részben PhD-témaként is szolgáló nagy munkából.

Sajnálatosan hiányoltuk a budapesti Kapronczay Károly professzor várt előadását. Eredetileg hivatásunk rákja, a nemzetet és a szakmát morálisan és egzisztenciálisan is rákként pusztító paraszolencia történeti gyökereinek vizsgálatát kértük, majd az orvoslét XIX. századi alapvetését reméltük tőle, de akadályoztatás miatt nem tudott eljönni.

A Csontváry Múzeum földszintjén tartott szimpózium végzetével Dezső Krisztina avatott tárlatvezetésével néztük meg a Klimó Könyvtart és a szintén méltatlanul kevesek által látogatott kiállítást a magyarországi gyógyvíz- és fürdőkulturáról. A szervezés, a technika kiválóan működött, hála a kongresszus szervezőbizottságának és a színhelyet adó Pécsi Püspökségnek.

A következő lépés a szekcióban elhangzott előadásokat tartalmazó konferenciakötet lenne, amire 14 hónap határidőt szabunk magunknak. Ugyanakkor a kezdeményezés visszhangja is arra bátorít, hogy a kultúrorvostan (Medical Humanities) megérne még egy (akár nemzetközi) konferenciát – immáron saját lábunkon állva, megmaradva Pécsen. Rajtunk nem múlik...

Prof. Dr. Molnár F Tamás

Középiskolások Hete

2016. augusztus 22-26. között rendezték a Középiskolások Hete elnevezésű táborát a Felvételi és Hallgatói Szolgáltató Iroda szervezésében.

A táborban 140 középiskolás (9-12. osztályos) diák vett részt, akik az ország különböző településeinek iskolákból érkeztek. Az itt töltött egy hét alatt szakmai és szabadidős programokon vehettek részt. Ízelítőt kaphattak egyetemi tanórákból, betekintheztek az egyes intézetek működésébe, kísérleteket végezhettek. Az esti programokon felsőbb éves valamint végzett hallgatóink élménybeszámolóit hallgathatták meg, s kötetlen formában beszélgethettek a meghívott oktatókkal, hallgatókkal, s megismerkedhettek a város nevezetességeivel is.

A tábor egy hete alatt a diákok és mi szervezők is számos élménnyel gazdagodtunk. Általunk írt beszámoló helyett szeretnénk megosztani Önökkel, *Sölétromos Luca*, a győri Kazinczy Ferenc Gimnázium 10. osztályos diákjának beszámolóját.

„Késő nyári, hűvös hajnal.

Mindössze „elhanyagolhatóan” irritálóan csörgő ébresztő.

Jó néhány dugig tömött csomag.

Kiváló kezdete egy több száz kilométeres útnak Pécs úti céllal.

Hősünk eddigre már néhány nyomdafestéket nem tűrő szóval közölte telefonjával, hogy már elérte a legalább olyan éber állapotot, hogy a feje vissza tudjon hanyatlani a párára kissé boszús morgások közepette, de végül megemberelte inkább magát. Ekkor még fogalma sem volt arról, hogy élete addigi egyik legjobb élményébe vágta bele a fejszét azon a reggelen.

Jó néhány, zenehallgatással eltöltött órát és egy déli pihenőt követően délután már a kollégiumi élet furcsaságainak közepébe sodorta az élet, és egy, az újdonságok hatására kiütésben átaludt éjszaka után az iskola egy átértelmezett formájában, az egyetemen kellett megtalálnia a helyét egy hét (és remélhetőleg majd a későbbiekben még több is) erejéig.

Eleinte minden újdonságként hatott rá, még az egyetemi előadókban való lépcsőzés és helyfoglalás is, nem hogy még az utána következő programok! Az álmos, lusta, nyári hétköznapokból hirtelen egy izgalommal teli Kánaán vált, ahol mindent megnézhetett/kipróbálhattál, amit akartál, kezdve a lószőrpárna tapintatú tüdő nyomkodásától, a többmillió mikroszkópba kukkantáson át a sebészeti varrásig vagy épp a MediSkillsLab eszközeinek kipróbálásáig.

Betekintést nyerhetett a Biofizika Intézet és az Élettani Intézet mindennapjaiba, megismerhette a Gyógyszerésztudományi Kar munkáját, és megtudhatta, mi is valójában egy patológus feladata, vagy éppen mit csinál egy igazságügyi orvosszakértő.

Természetesen a sok, izgalmas látnivalót néha megszakították egyetemi professzorok előadásai, amelyek mind-mind olyan ágazatait mutatták be az orvostudománynak, amelyben még bőven vannak fejlődési lehetőségek, amelyekben a nemsokára végző középiskolás tanulók akár kipróbálhatják majd magukat, sőt, akár azok is lehetnek, akik majd azon a területen alkotnak maradandót.

Emellett nemcsak szakmai kompetenciák fejlesztéséről gondoskodtak a szervezők, és arról, hogy legyen mit mesélni év elején az iskolában, hanem a város és az egyetem történetét, történelmét is igyekeztek valahogy közelebb hozni hozzánk, hogy jobban megismerhessük azokat.

Ez a rövid idő azonban nem „csak erre” volt jó a temérdek, oda érkező középiskolásnak. Találkozhattak hasonló érdeklődésű emberekkel az ország minden tájáról, sőt, akár külföldről is, ez pedig nagyban segítette egy olyan ismeretségi kör kialakulását, amire más módon nem lenne lehetőség. Az, hogy csoportokba lettek osztva, nagyban elősegítette, hogy kialakuljon az összetartás érzése.

Továbbá a felügyelők jelenléte nélkül sem lett volna ugyanaz a tábor. Mindig tudtak adni egy-egy jó tanácsot vagy meséltek néhány érdekes, vicces sztorit. Az intézetek dolgozóinak a legtöbbször is nagyon segítőkész volt, igyekezett a diákok által is érthető, leglátványosabb és legizgalmasabb dolgokat bemutatni, amelyek hosszú távra megragadhattak mindenki emlékezetében.

Senki nem várta már az utolsó nap végét, főleg nem, hogy azal még közelebb ólálkodik majd a szeptemberi iskolakezdés. Az utolsó, így csapatként együtt töltött percek nagyon érzelemdúsak voltak, mindenki még az elmúlt időszak hatása alatt állva búcsúzkodott, igyekezett helyre tenni a rengeteg új impulzust, ami ott érte.

Hősünk ekkor már vagy századszorra pillantott le a karszalagjára és egyetemi polgárrá választó oklevelére elgondolkozva azon, hogy nem kellene-e az utolsó két középiskolai évét inkább az egyetemen eltöltenie. (Végül a „de” mellett döntött, de sajnos rosszul járt, mert a szeptember mindent felbolygató keze elérte őt is...) Visszagondolt a kérdőív kitöltésére, ahol kérdezték, mi volt a legjobb a táborban, és arra, hogy a lap végén, arra a néhány kiemelt vonalra nem írt semmit. Azért, mert ennyi mindent nem lehetett volna leírni akkor.

És hogy mi volt a legjobb dolog az egészben? Az a bizonyos öt nap, amelyen a 2016-os nyár legjobb középiskolai tábora szerepelt. És ugyan hősünknek fogalma sincs, hogy mit hoz az elkö-

vetkezendő két év, de azt legalább már tudja, merrefelé keresse a célt...”

Söletromos Luca

Kazinczy Ferenc Gimnázium
Győr, 10. osztály

A tábor sikeréhez jelentős mértékben hozzájárult a közreműködő oktatók valamint a közreműködő intézetek oktatóinak lelkes munkája. Nagy örömmel szolgál, hogy évről évre több oktató és intézet vállalja el felkerésünkre a programban való közreműködést.

Ezúton is szeretnénk megköszönni dr. Szeberényi József professzor, dr. Gaszner Balázs, dr. Rozmer Zsuzsanna, dr. Tigyi Zoltán, dr. Horváth-Sarródi Andrea, dr. Sarlós Donát Péter és dr. Maróti Péter oktatók által tartott színvonalas előadásokat, bemutatókat.

S köszönjük mindazon oktatóknak a közreműködését, akik az alábbi intézeti programokon – Anatómiai Intézet, Biofizika Intézet, Élettani Intézet, Igazságügyi Orvostani Intézet, Patológiai Intézet, MediSkills Lab valamint a Gyógyszerésztudományi Kar intézetei és tanszékei – fogadták a középiskolási diákokat.

S köszönettel tartozunk mindazon hallgatóinknak, akik segítőként közreműködtek a tábor lebonyolításában.

Dr. Duga Zsófia, Csehné Praks Anikó
Felvételi és Hallgatói Szolgáltató Iroda

Orientációs Nap

2016. augusztus 30-án és szeptember 1-én rendeztük az AOK és Gyógyszerésztudományi Kar első éves hallgatói számára az Orientációs Napot. Az eseményen közel 850 elsős hallgatót vezetünk be a tanévkezdés folyamataiba.

A hallgatók a Tanulmányi Hivatal munkatársainak segítségével megismerkedhettek az adott szak követelményrendszerével, tantervével, tanrendjével, a szabályzataival. Emellett a karok adminisztratív valamint szolgáltató egységei a számukra biztosított standoknál válaszoltak a hallgatók kérdéseire. Informálódhattak a diákigazolvány, diákhitel-igénylés menetéről, lehetőségeiről, a szaknyelvi képzési, sportolási, tudományos diákköri, szakkollégiumi és a különböző ösztöndíj-lehetőségekről. A hallgatói szervezeteket képviselőitől megismerkedhettek a HÖK, EGSC, HuMSIRC, Confabula, Teddy Maci, DJKB működésével, tevékenységi körével, a csatlakozási lehetőségekkel. Mind a két napon a város turisztikai irodájának képviselői is jelen voltak, a pécsi kulturális és egyéb szórakozási lehetőségek bemutatása céljából. Az idén először láthatták a hallgatók a "Kezedben a biztonságod" elnevezésű applikációt is.

Az Orientációs Nap további napjain az angol, német hallgatók beiratkozhattak a Neptun rendszerbe a Hallgatói Szolgáltató Irodák, a Tanulmányi Hivatal és a kar felsőbb éves hallgatóinak útmutatásával. Zárásaként, a szombaton a Chaperon Program tagjai szervezésében az érdeklődő diákoknak Campus-pikniket szerveztek, amelyen Campus- és városi túrán is részt vehettek.

Dr. Duga Zsófia

Felvételi és Hallgatói Szolgáltató Iroda

Ha SZEPTEMBER, akkor KUTATÓK ÉJSZAKÁJA!

A Pécsi Tudományegyetem már több éve részt vesz a Kutatók Éjszakája programsorozat rendezvényein, amelyet évről évre egyre több érdeklődő látogat. Az idei évben az Általános Orvostudományi Kar, a Fogorvostudományi Szak és a Gyógyszerésztudományi Kar is számos érdekes programot szervez, hogy minden korosztály betekintést nyerhessen kutató és oktató munkánkba. Programjainkat az Elméleti Tömbben, a Szentágothai János Kutatóközpontban és a Gyógyszerésztudományi Kar Rókus utcai épületében rendezzük. Minden korosztályt szeretettel várunk, hiszen lesz Teddy Maci Kórház a legkisebbeknek, anatómiai, élettani, mikrobiológiai, biofizikai, farmakológiai, gyógynövénytanai bemutató a nagyobbaknak, és az igazán elszánt közönség részt vehet a Szimulációs Oktató Központ újraélesztési tanfolyamán vagy az Igazságügyi Orvostani Intézet kriminalisztikai bemutatóin is.

A dékáni tanácssteremben tudományos előadásokat hallgathatunk az általános iskolásoktól és már tapasztalt kutatóktól, mindezek mellett az aulában folyamatos szoptatási tanácsadás és különböző szűrőprogramok és prevenció tanácsadások várják az érdeklődőket.

Felhívjuk figyelmüket, hogy bár a programok ingyenesek, a helyek korlátozott száma miatt a programok nagy része előzetes regisztrációhoz kötött.

A részletes program megtekinthető a rendezvény honlapján, ahol regisztrálhatnak is az érdeklődők.

http://www.kutatokejszakaja.hu/2016/esemenynaptar/index.php?menu_id=4&hely=12

Szeretettel várnak minden kedves látogatót a Szervezők!

Dr. Nyitrai Miklós egyetemi tanár, tudományos dékánhelyettes

Dr. Tamás Andrea egyetemi docens, Anatómiai Intézet

Dr. Duga Zsófia irodavezető, Magyar Felvételi és Hallgatói Szolgáltató Iroda

Tisztelt Olvasók!

A 100 éve született és 21 éve, szeptember 13-án elhunyt Csorba Győző verseivel és Lázár Ervin egy rövid írásával szeretném köszöneti Önöket tanévkezdéskor. A valóság íze címen láttak idén napvilágot Lázár Ervin kötetben eddig meg nem jelent írásai. Már az előző számba is ebből szerettem volna szemelvényt választani, de nagy öröömre – sokan olvasnak még – lapzártáig nem volt hozzáférhető példánya a könyvnek. Ezt a válogatást Hofmanné Majoros Ildikó kolléganóm emlékének ajánlom.

Kiss Tamás
könyvtáros

Csorba Győző: Szeptember

Kihűlt a láz: a fák már
nem hisznek semmiben.
Ólálkodó halál jár
a kert sűrűiben.

Körték, szilvák megéremek,
a lány szőlőszemek
sárgáján tiszta fények
szikrái zengenek.

Bimbóit fölnevelte
az őszi rózsasor.
Ezer szín tört a kertre
a nyári zöld alól. –

Jobb már csukott szobából
kinézni s nézni, hogy
a fázós, görbe ágon
deres harmat ragyog.

Még jobb csukott szobában
heverni mind hanyatt,
bámulni a homályban
tömörlő árnyakat

s a néma tárgy-világot.
– Ők változatlanok:
nem ordítják halálot,
mint künn az évszakok.

Csorba Győző: Nyárvég

Jaj, hogyan őrizzem meg ezt a szép,
augusztusvégi, halk tücsökzenét?
E gyöngé hüssel átszótt és halott
növényektől fanyarkás illatot?
E világon túl bűvölő varázst,
világon-túli csillag-zuhogást?
E gazdag éjt, mely épp azért csoda,
mert múltó, s vissza nem térhet soha.

Monológ

Lopok, kérem. Ez kétségtelen. Bevallhatom, nem ez az első eset. S önök most zord, elítélő tekintettel néznek rám. Mint egy tolvajra. Egy megrögzött haszonlesőre. Aki romba dönti a társadalmat. Valóban, tisztelt uraim, ez első látásra kétségtelen így van. Önök azért ilyen magabiztosak, mert csak a ténnyt látják: ez az ember a taligagyárban dolgozik és kilopta a taligatengelyt. Fával helyettesítette és a taliga két nap múlva fuccs! Így van kérem, ez a száraz tényállás. Az igazság az, hogy a taligatengely kellett otthon az asszonynak a vasalódeszkához. Lábnak. Falábat nem csináltathatok, mert a gyerek összetöri. Önök csóválják a fejüket, hogy miért pont a taligatengelyt szereltem ki, miért nem vettem egy vaslábat. Itt jön, kérem, a komplikáció. Azért, mert engem is meglopnak! Hiába néznek rám ilyen bután, istenbizony meglopnak. Kérem, a fűszeres lop meg. Kevesebb rizst mér, átvág az üvegbetétnél, a felvágottat papír helyett olyan bádoglemezszerű ízébe csomagolja, és azzal méri. Kérem, én kiszámítottam, éppen annyival vágott át egy hónap alatt, amennyibe a tengely került volna, ha üzletben veszem.

Megjegyzem, különben nagyon rendes fickó ez a fűszeres, én nagyon becsülöm, és igazán nem haragszom rá. Mert én reális ember vagyok. A fűszeres azért lopott tőlem, mert cipőt csináltatott a múlt héten. Aszondja neki a cipész, hogy igazi finom csikóbőrből lesz a cipő, még a betétje is. Igaz, kicsit drága, de hát Ön ugye... – mondta sokat mondó mosollyal a cipész, és ez a szegény fűszeres lépre ment. Még hogy csikóbőr! Nem beszélve a betétről, ami direkte papundekli. Könnyen észrevette a fűszeres, mert egy hét múlva szétment a lábán a cipő. Hát lopja ő a pénzt? Persze hogy lopja, különben hogyan venné meg az ilyen vacakokat. De ugye ezt meg lehet érteni, tisztelt uraim.

S ott van a cipész. Most önök azt hiszik, hogy egy aljas gazember, a kisiparosok szégyenfoltja satöbbi. Pedig dehogy! Az a cipész, kérem szépen, nagyon rendes ember, csakhat nem vegetáriánus. Igen kérem, ez összefügg. Minden héten háromszor húst akar enni. És eszik is, tisztelt uraim. Mert a hentes ad neki. De hogyan? Tíz dekával meg öt dekával kevesebbet ad neki. Hogy szóljon a cipész és mérésse újra? Majd marha lesz! Akkor aztán lesheti a pultot. Éppen annyit lopott a cipésztől a hentes, amennyit a cipész a fűszerestől és a fűszeres éntőlem. Látják, uraim!

Hogy a hentes? De igen, uraim, ő is rendes ember. Muszáj neki lopni, ő vette meg a taligát, amiből kiloptam a tengelyt.

In: Lázár Ervin: A valóság íze. Kötetben eddig meg nem jelent írások.
Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár, Szekszárd, 2016.

*A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár
magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk*

Gyermekorvos (1903-1914)*

Fellapozni régi magyar nyelvű folyóiratainkat azért is érdekes lehet, mert olyan új, eddig nem ismert információkra lelhetünk bennük, amelyekkel pontosíthatók a már meglévő ismereteink. Ilyen újdonságnak számított az 1896-1897 között megjelent *Orvosi Közügyek* „felfedezése” és bemutatása [1]. Ezzel teljesebbé válhatott a Batári Gyula által 1977-ben közreadott *Magyar orvosi és egészségügyi folyóiratok (1803-1944)* című bibliográfia. A *Budapesti Orvosi Ujság (BOU)* 1903-1914 között megjelent *Gyermekorvos* című mellékletének áttanulmányozása során találtunk ismét egy olyan adatot, amellyel a már említett Batári bibliográfiát szeretnénk most pontosítani. A bibliográfiában a *Gyermekorvos* szerkesztőjeként Grósz Emil (1865-1941) szemész professzor nevét tüntették fel [2] helytelenül, hiszen a folyóiraton Grósz Gyula (1862-1933) neve szerepel. Ő abban az időszakban a „Bródy Adél-gyermekkorház főorvosa” volt [3]. A kórház elnevezését – az adományozó Bródy Zsigmond halála után – 1910-től „Bródy Zsigmond- és Adél-gyermekkorház”-ra változtatták [4], de igazgató főorvosa Grósz Gyula maradt.

Ezt az 1903-1914 között megjelent *Gyermekorvos* című mellékletet szeretnénk most bemutatni, melynek közleményeit az alábbi rovatokon keresztül tették közzé: eredeti közlemények, tárca, terápiai közlemények, apróbb közlemények, referátum, összefoglaló szemle, szakirodalom, új könyvek, tudományos ülések, különfélék, hírek. Grósz Gyula szerkesztő a folyóirat indítását így indokolta: „...a gyermekbetegségek kór- és gyógytana magában véve specialis szakmát, külön disciplinát s mint ilyen specialis tanulmányt is igényel... A betegségeket csak akkor fogjuk felismerni és gyógyításuk csak akkor lesz helyes és céltudatos, ha a rendes viszonyokat ismerjük. Ismernünk kell a gyermek fejlődését... a táplálkozási viszonyokat, továbbá az anyagcseréről kell, hogy helyes fogalmaink legyenek... különösen fontos a beteg gyermek vizsgálata... nagy horderejű feladat a gyermek higiénéje... Ezen szaklap megindításánál azon cél vezérel bennünket, hogy a szakirodalom nagy tömegéből kiemeljük mindazt, a mi a gyakorló orvosnak fontos...” [5]. Ezt a célt szolgálta, hogy eredeti közlemények formájában kimondottan a terápiás eljárások során tett tapasztalataikat adták közre a szerzők. És bár 1898-1905 között az *Orvosi Hetilap* mellékleteként közreadtak gyermekgyógyászati folyóiratot – a Bókay János (1858-1937) által szerkesztett *Gyermekgyógyászat* – mégis fontosnak tartották, hogy a *Gyermekorvos* azzal „párhuzamosan működjön” vigye előbbre a „magyar gyermekgyógyászati tudományt”. Bókay is és Grósz is – az említett időszakban – egy-egy gyermekkorházat vezettek, és egy-egy szaklapot szerkesztettek. Így elegendő beteganyag és bőséges tapasztalat állt rendelkezésükre, hogy mindezt szélesebb szakmai körökben is megoszthassák. A táblázatban a két kórház 1902-es

1902/1911 évekre vonatkozó adatok [6]	A Bókay János vezette „Stefánia” pesti szegény-gyermekkorház	A Grósz Gyula vezette pesti Izr. Hitközség Bródy Adél-gyermekkorház
Ambuláns betegek		
16575/23149	14188/16738	
Himlőellenes védőoltások	874	299 (1911-ben)
Orvosi segélyt igénybevettek	18785	15805
Intézeti ágy	148	
Intézeti ágyon orvosoltatott	1336/1661	1052/1640
Ingyenes osztályon	824	640
Fizetési osztályon	512	412
Ápolási díjból befolyt összeg	17586 K 90 f	
1 Beteg/ápolási nap költsége	1 K 39,2 f	3 K 40 f
Kórházi ápolási napok	35206	26492/37725
1 betegre eső ápolási nap	26,3	25/23
Gyógyultan elbocsátott	726/1113	1026 (1911-ben)
Javultán elbocsátott	228/283	278 (1911-ben)
Nem javult	109/75	95 (1911-ben)
Meghalt	175/95	101/145
Kórházban fekvők közül fiú	720	568
Kórházban fekvők közül lány	616	484
1 éven aluli	80	32
1-3 éves	282	197
3-7 éves	535	425
7-14 éves	439	408
Római katolikus vallású	902	201
Ágostai vallású	184	
Helvét vallású	42	
Görög vallású	21	
Zsidó vallású	187	211

és 1911-es évekre vonatkozó néhány adatát tüntettük fel. (Ahol csak egy érték van, az az 1902-es évre vonatkozik.)

A Grósz Gyula által szerkesztett *Gyermekorvos* második évfolyamától kezdődően folyamatos lapszámozást alkalmaztak. Fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy valamennyi eredeti közlemény után hivatkozási lista található. A közreadott tizenkét évfolyamban 121 eredeti közleményt – témájuk lefedti a gyermekgyógyászat szinte valamennyi területét – találunk, közülük 79 a Bródy (Zsigmond és) Adél Kórház 19 orvosának publikációja, egyet nem orvos – Nagy László a Budapesti Állami Tanítóképző Intézet igazgatója – közölt. A legtöbb – 12, 11, 10 cikk – Grósz Gyula igazgató főorvos, Fischer Aladár (1874-1950) operateur-főorvos, és Groszmann Ferenc (1884-19??) alorvos munkája. A 121 megjelent cikkről bibliográfiát készítettünk, amelyet szívesen elküldünk az érdeklődők számára.

Említésre érdemes, hogy Budapesten kívül hat városból – Drog, Herkulesfürdő, Kolozsvár, Nagykároly, Nagyvárad, Temesvár – érkezett 1-1 publikáció. Két közleményt a „riválisnak” mondható Stefánia Kórházból: Vas Jakab (18??-19??) egyetemi gyakornok a spasmus mutansról, Kovács Ödön (1883-1954) kór-

Königsberger Lea

(1895. november 18-án kelt az a rendelet, mely lehetővé tette nők számára, hogy „bölcészeti, orvosi és gyógyszerési pályára léphessenek” [7]. Az 1895-ben a Kolozsvári Állami Tanítóképzőben végzett Königsberger Lea élt a lehetőséggel, és így ő lett a harmadik orvosnő, aki magyar egyetemet végezhetett. Képét a tanítóképző elvégzése után készített tablóból [8] nagyítottuk ki és tesszük közzé.) Összesen három cikke található meg a *Gyermekorvos* 1904-1905-ös évfolyamaiban. A későbbi számokban egy másik orvosnő, Bán Ilona, kórházi alorvos nyolc publikációja is olvasható.

házi segédorvos a vörhenyvel kapcsolatos monarthritis esetének ismertetéséről küldött. Az 1904. évi 2. számban orvosnő publikációja található! A közleményt Königsberger Lea (187?-195?) a Bródy Adél Gyermekkorház segédorvosa írta, címe: *Gümőkóros fekély az alsó szemhéjon*.

* A cikkben néhány esetben az eredeti folyóiratban közölt helyesírást használtuk!

- [1] Gracza T: Az „Orvosi Közügyek”-ről. Orvosi Könyvtárak. 2015.12.5.
- [2] Batári Gy: Magyar orvosi és egészségügyi folyóiratok (1803-1944). Az Orvosi Könyvtáros. 1977. 17. 83-116.
- [3] Gyermekorvos.1903.1.1.
- [4] Gyermekorvos. 1910.8.1.6.
- [5] Grósz Gy: A gyermekgyógyászat jelentősége. Gyermekorvos.1903.1.1.1-2.
- [6] Különfélék. Gyermekorvos.1903.1.2.12.
- [7] http://epa.oszk.hu/00900/00979/00371/pdf/1896_13_06_28_3-287.pdf
- [8] <http://macse.dyndns.org/pub/pics/tablo/00064.jpg>

Dr. Gracza Tünde

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

- A nyár folyamán a lengyelországi Olsztyn városból a University of Warmia and Mazury egyetem állatorvosi szakáról intézetünk két PhD-hallgatót, *Natalia Kasicat* és *Anna Jakimiukot* fogadta egy hónapos vendégkutatás céljából.
- A 10th FENS Forum of Neuroscience című konferencián, 2016. július 2-6. között Koppenhágában *Reglődi Dóra* és *Tamás Andrea* képviselte intézetünket két poszter bemutatásával.
- 2016. július 12-14. között a Rouen-ban megrendezett RegPep konferencián az alábbi munkatársak vettek részt: *Reglődi Dóra*, *Tamás Andrea*, *Atlasz Tamás*, *Váczy Alexandra*, *László Eszter*, *Jüingling Adél*, *Szabó Edina Ivett* és *Lőkös Emese* egy-egy előadással és hét poszter bemutatással.
- Az Új Nemzeti Kiválóság Program hazai kutatókat és hallgatókat támogató ösztöndíját elnyerte *Tamás Andrea*, *Atlasz Tamás*, *Vass Réka Anna* és *Ábel József*.
- Az augusztus 22-én tartott Középiskolások Hete rendezvény nyitónapján intézetünk többen is képviselték. Reggel *Gaszner Balázs* tartott nyitóelőadást, majd a délután folyamán *Gaszner Tamás* szövet-tani, *Kovács László* és *Ujvári Balázs* pedig anatómiai bemutatót tartottak a diákoknak. 2016. augusztus 26-27. között került megrendezésre az Amerikai-Magyar Orvosszövetség (HMAA) éves balatonfüredi konferenciája, melyen *Nagy Ákos* és *Ujvári Balázs* előadással, *Császár András* (szekció díjazottja) poszter bemutatással vett részt.

Szeptember 1-3. között Budapesten, a 8th International Symposium of Clinical and Applied Anatomy konferencián intézetünket *Reglődi Dóra* előadással, *Tamás Andrea*, *Hollósy Tibor*, *Farkas József* és *Jüingling Adél* poszterrel képviselte.

■ *Nagy Ákos* és *Ujvári Balázs* TDK-hallgatóink elnyerték a 2016/17-es tanévre szóló Köztársasági Ösztöndíjat.

■ A PNAS augusztus 15-én közölte azt a Cambridge-i Egyetemen végzett kutatást, melyben *Nagy András*, intézetünk adjunktusa is részt vett. A vírusfertőzés és a cirkadián ritmus kapcsolatáról közölt felfedezés hírét számos külföldi újság megjelentette tudományos-ismeretterjesztő rovatában (pl. BBC, The Guardian, Telegraph, stb), és az MTI is közreadta (pl. index.hu).

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2016. június 30. és július 2. között Pécsen, a Kodály Központban került megrendezésre a Magyar Szemorvostársaság 2016. évi kongresszusa, melyen *Wittmann István* „Új adatok a cukorbetegség okozta szövödményekkel kapcsolatban / New data related to diabetic complications” címmel tartott előadást.

■ Ugyanő a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság (MLDT) 58. Nagygyűlésén Szegeden, augusztus 25-én a Klinikai kutatások című szekció üléselnöke volt, valamint előadást tartott „New data in the therapy of diabetes” címmel.

A Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáról

■ 2016. június 18-23. között Lisszabonban került megrendezésre az European Society of Pediatric Otorhinolaryngology (ESPO) 13. kongresszusa. A szerteágazó gyermek fül-orr-gégészeti témák között külön szekcióban szerepeltek a hallásjavító implantátumok is. Klinikánkról *Németh Adrienn* vett részt a rendezvényen.

■ 2016. július 3-7. között került megrendezésre az Európai Rhinológiai Társaság (ERS) konferenciája Stockholmban, mely a rhinológiai szakma egyik legfontosabb nemzetközi fóruma. Klinikánkat *Piski Zoltán* képviselte aki „Clinical application of resorbable polyurethane nasal packing in endoscopic sinus surgery” címmel tartott előadást a rendezvényen.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

Gyermek Manuális Tanszék

■ 2016. június 18-21. között került megrendezésre a 13th Congress of the European Society of Pediatric Otorhinolaryngology, Lisszabonban. *Gaál Veronika* és *Ráth Gábor* vettek részt az eseményen.

■ 2016. június 20-21. között rendezték meg a David Gough Bladder Exstrophy Workshop-ot, Manchesterben. A rendezvényen *Vajda Péter* kollégánk vett részt.

■ 2016. június 22-25. között tartották meg a 27. Európai Gyermekurologiai Kongresszust, melyen *Vajda Péter* vett részt.

■ *Ráth Gábor* kollégánk az alábbi tovább-

képzésen vett részt: Coablation surgery for tonsil, turbinate, larynx and soft palate.

Általános Gyermekgyógyászati Tanszék

■ 2016. szeptember 10-12. között tartották az 55th Annual ESPE Meeting-et Párizsban, melyen *Erhardt Éva* és *Kozári Adrienne* vett részt.

■ 2016. szeptember 7-8. között rendezték a Magyar Perinatológiai Társaság XIV. Kongresszusa Nyíregyházán. A kongresszus fő témái: Non-invazív ellátás az újszülöttellátásban; Kardiológiai és egyéb fejlődési rendellenességek; Szoptatás; Placenta; Perinatalis infekciók; Koraszülötteket érintő szövődemény-állapotok; ROP, NEC, IVH, jövőbeni terápiás lehetőségek. Résztvevő: *Szász Mária*.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ 2016. augusztus 31. és szeptember 2. között Debrecenben megrendezésre került Népegészségügyi Képző- és Kutatóhelyek Országos Egyesületének X. Konferenciáján az alábbi előadások hangzottak el: *Nagy-Borsy Emese* és munkatársai: „Betegségek előfordulása a magyarországi hajléktalan emberek körében”; *Rákossy Zsuzsa* és mtsai: „Táplálkozási szokások és tápláltsági állapot felmérése a magyarországi hajléktalan emberek körében”.

A Radiológiai Klinikáról

■ *Bogner Péter* a „Radiológiai kontrasztanyagok megbízhatósági aspektusai – aktualitások” címmel tartott előadást a Magyar Betegbiztonsági Társaság és a Semmelweis Egyetem I. sz. Sebészeti Klinika szervezésében megrendezett II. Betegbiztonsági Konferencián (Budapest, 2016. április 2.)

■ A XXIV. Francia-Magyar Radiológiai Szimpóziumon (2016. április 14-16. között, Budapest) *Csete Mónika*, *Friedszám Zsófia*, *Németh Anita* és *Vig Éva* vett részt, valamint *Bogner Péter* egy szekció elnöke volt.

■ *Várady Edit* és *Tóth Levente* részt vettek a Cardiac MRI and CT Clinical Update 2016 továbbképzésen Nizzában, április 14-16. között (szervezők: Society of Cardiovascular Computed Tomography és a European Association of Cardiovascular Imaging).

■ 2016. március 21-23-án Neuroradiológiai tanfolyamot szervezett a klinika radiológus rezidensek részére a JPKT Entz Béla Oktatási Központ termében, valamint május 7-én Mellkasi Területi Radiológus Továbbképzést fővárosi előadók bevonásá-

val.

■ 2016. június 14-17. között Prágában rendezték meg az ESGAR (European Society of Gastrointestinal and Abdominal Radiology) éves konferenciáját, melyen részt vett *Battyáni István*, *Dérczy Katalin* és *Faluhelyi Nándor*. Az alábbi elektronikus posztert mutatták be a konferencián: *Weninger Cs. (Arvika, Svédország)*, *O. Giyab (PTE KK, Pécs)*: „Isolated thrombophlebitis of the inferior mesenteric vein, an infrequent complication in acute diverticulitis”.

■ A Magyar Radiológusok Társaságának XXVIII. Kongresszusa Budapesten zajlott 2016. június 23-25. között. A rendezvényen részt vevő *Bogner Péter*, *Battyáni István*, *Tóth Levente*, üléselnöki feladatot is ellátott. További résztvevők: *dr. Csete Mónika*, *dr. Daróczy Nóra*, *dr. Harmat Zoltán*, *Molnár Krisztián*, *Mohay Gabriella*, *Szukits Sándor* és *Várady Edit*. A kongresszuson az alábbi előadások hangzottak el: *Molnár Krisztián* és mtsai: „Pajzsmirigycarcinómák nyaki nyirokcsomó metastasainak kezelése percutan etanolos ablációval”; *Mohay Gabriella*: „Sürgősségi/baleseti ellátás csecsemő- ill. gyermekkorban”; *Szukits Sándor* és mtsai: „CT vizsgálati protokollok optimalizálásának hatása a diagnosztikus pontosságra és a pácienseket ért sugárterhelésre”; *Harmat Zoltán*, és mtsai: „A myoma embolizációval szerzett tapasztalatok – CEUS nyomonkövetés”; *Horváth Andrea* és mtsai: „Gliomás páciensek fehérállományának biexponenciális diffúziós analízise: infiltráció vagy ödéma?”; *Weninger Csaba* és mtsai: „Gyakrabban és ritkábban előforduló áttétek veserákos betegekben”; *Battyáni István* és mtsai: „Kontrasztanyagok UH vizsgálatok vaszkuláris betegségeiben”; *Tóth Levente* és mtsai: „A bal kamrai remodelling vizsgálata a falmozgás és a késői kontrasztanyaghalmozás függvényében”; *Tóth Levente* és mtsai: „Komplex kardiovaszkuláris vizsgálatok DSCT-vel”; *Schiszler Tamás* és mtsai: „Többfázisú CT vizsgálat a rutin diagnosztikában – indokolt-e a többlet sugárterhelés?”; *Várady Edit* és mtsai: „Nem kontrasztanyag szív CT vizsgálattal nyerhető, egyéni cardiovascularis rizikót befolyásoló adatok vizsgálata 2-es típusú diabeteses betegeknél”.

A kongresszus ideje alatt tartotta a Magyar Radiológusok Társasága éves tisztújító közgyűlést, a társaság vezetőségének tagjai között van *Bogner Péter* és *Battyáni István*. A Társaság következő, XXIX. kongresszusát 2018-ban a Radiológiai Klinika

igazgatójának elnöklétével rendezik meg ismét Pécsen.

■ Augusztus 25-27. között Szolnokon rendezték meg a Magyar Radiográfusok Egyesülete XIX. országos kongresszusát. Ezen a rendezvényen az alábbi előadások hangzottak el a klinika munkatársainak tolmácsolásában: *Andrics Dóra*: „Polytraumatizált betegek útja intézetünkben – metodikai összefoglalás”; *Kaczur Dávid*: „ALARA-elv alkalmazása polytraumatizált betegek CT vizsgálatánál – az elmúlt három év fejleményei klinikánkon”; *Lugosi Dávid*: „Polytraumatizált betegek CT vizsgálata split-bolus technikával”; *Angyal Gabriella*: „Polytraumatizált betegek CT vizsgálatai”. A Radiológiai Klinika további szakdolgozói vettek még részt a rendezvényen az említett előadókon kívül: *Somos Katalin*, *Elekes Andrea*, *Andresz Andrea*, *Máandiné Vörös Melitta*, *Gróf Anna*.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ A Neonatológiai Tanszék munkatársai részt vettek a Magyar Perinatológiai Társaság Nyíregyházán megrendezett XIV. Kongresszusán, 2016. szeptember 8-10. között. *Funke Simone* „A PIC III központokban anonim módon kitöltött non-invazív ellátással foglalkozó kérdőív kiértékelése” címmel tartott összefoglaló előadást. További előadások: *Vida Gabriella*: „Ikerterhességből született újszülöttek morbiditási és mortalitási mutatói 2003-2006. illetve 2013-2016. közötti években”; *Sárkány Ilona*: „Objektív hallásszűrés szűrő BERA készülékkel”. *Ertl Tibor* a Chiesi szimpóziumon volt üléselnök.

■ *Molnár Gábor* a Magyar Perinatológiai Társaság XIV. Kongresszusán, Nyíregyházán tartott előadást „Iker-iker transzfúziós szindróma fetoscopos kezelése a PTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán” címmel.

■ *Szegedi Sarolta* 2016. május 19-21. között Torinóban, az EBCOG kongresszuson vett részt „Malignant transformation of adenomyosis with coexisting ovarian cancer” című poszterrel.

■ A Fiala Neonatológusok I. Találkozóján (Kecskemét, 2016. június 3-4.) klinikánkról az alábbi előadások hangzottak el: „Tudományos tevékenység lehetőségei a neonatológiai ellátásban” (*Ertl Tibor*); “Exogén és endogén PACAP szerepe a koraszülött retinopathia állatkísérletes modelljében” (*Kvárik Timea*); „Koraszülöttek fogászati státuszának felmérése – kísérleti tanulmány” (*Fónai Fruzsina*).

■ *Bódis József* a 2016. május 19-21. között, Torinóban megrendezett EBCOG 2016. évi kongresszusán „Platelet-associated regulatory system (PARS) with particular reference to female reproduction” címmel felkért referátumot tartott. Ugyanő a Magyar Nőorvos Társaság elnökeként üdvözölte a 2016. június 10-én Siófokon, a Társaság által megrendezett konferencián a résztvevőket. A 2016. július 6-án Budapesten megrendezésre kerülő HPV (humán papillómavírus) kimutatására alkalmas molekuláris diagnosztikai eljárások tanácsadó testületi ülésén tanácsadóként működött közre; valamint a 2016. szeptember 9-én Nyíregyházán tartott Szülészetetők

Baráti Találkozásán üléselnöki feladatokat látott el, és „Klinika, mint csúcs-intézmény” címmel referátumot tartott; A 2016. szeptember 16-án Szegeden tartott 61. Consilium Trimestre Tudományos Rendezvényen felkért előadást tartott “A Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika meghatározó szakmai profiljai” címmel.

A Testnevelés- és Mozgásközpontból

■ A Testnevelés- és Mozgásközpont sportlétesítményei közül a Jakabhegyi úti Tornacsarnok és az Elméleti Tömbben található uszoda felújításra került. Így a fent

említett sportlétesítményeket a sportolni vágyók kulturáltabb körülmények között használhatják.

■ 2016. július 6-9. között Bécsben rendezték az Európai Sporttudományi Kollégium XXI. kongresszusát, amelyen *Karsai István* egy poszter bemutatással (Association between hand grip strength and physical fitness test performance from a large sample [10-18 years] of Hungarian school children) és egy előadás (PE lessons in the Hungarian schools in the light of the introduction of daily PE lessons) társszerzőjeként vett részt.

Írók, költők betegségről, orvoslásról, halálról

Thomas Mann: A varázshegy (szemelvények)

Szóllósy Klára fordítása

MINT JÓ VITÉZ, JÓ KATONA

Hans Castorp állandóan kapott hírt unokaöccsétől, rövid értesítéseket, előbb túlaradón jókedvűeket, később kevésbé kedvezőeket, végül olyanokat, amelyek igen szomorú helyzetet próbáltak úgy-ahogy megszépíteni. A levelezőlapok sorozata azzal a vidám értesítéssel kezdődött, hogy Joachim megkezdte szolgálatát, lebonyolódott az a rajongó szertartás, amellyel – mint Hans Castorp válaszában kifejezte – szegénységet, szüzességet és engedelmisséget fogadott... Április elején már hadnagy volt Joachim.

Szemlátomást nem volt a világon nála boldogabb ember, nem volt senki, akinek egyénisége, kívánságai teljesebben felolvadtak volna ebben a sajátos életformában. Szemérmes boldogsággal számolt be arról, amikor új díszében először ment el a városháza előtt, és némi távolságból leintette a strázsát, aki megállt, hogy tisztelegjen neki...

Akkor aztán megírta, hogy ágynak esett, sajnos, beteget kellett jelenteni: hurutos láz, néhány nap alatt remélhetőleg elmúlik. Június elején ismét szolgálatban volt, de a hónap közepén megint „kidőlt”, keservesen panaszkodott, hogy milyen „peches”, és a sorok közül kiértődött az aggodalom, hogy nem áll talpra augusztus elejére, a nagygyakorlathoz, amelynek pedig már előre annyira örül. Badarság, júliusra makkegészséges volt, hetekig – mindaddig, míg fel nem tűnt a látóhatáron egy orvosi vizsgálat, amelyet hőmérséklete átkozott ingadozásai tettek szükségessé, s amely majd mindent eldönt. A vizsgálat eredményéről aztán sokáig nem hallott Hans Castorp, és amikor hallott róla, akkor sem Joachim írt – akár azért, mert nem volt abban a helyzetben, hogy írhasson, akár pedig azért, mert szégyellte magát –, hanem az édesanyja, és ő sem írt, hanem táviratozott. Jelezte, hogy orvosilag elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkozott, hogy Joachimot néhány hétre szabadságolják. Magaslati levegő indikálva, mielőbbi elutazás tanácsos, kéri két szoba lefoglalását...

„Joachim tehát visszajön!” És éppen a nagygyakorlat előtt, pedig annyira várta szegény!... A test diadalmaskodik, a test mást akar, mint a lélek, és keresztülviszi akarátát, fittyet hány a fennen szárnyalóknak, akik azt tanítják, hogy a lélek uralkodik a testen...

Nem lesz minden úgy, mint régen: Joachim szobája foglalt, Mistress Macdonald lakik benne, tompán köhécsele, a maga jellegzetes módján, és a kisfia fényképe, persze, megint ott van mellette az asztalkán, vagy a kezében fogja. De Macdonaldné asszony végső stádiumban van, és ha a szobája még nincs előjegyezve, akkor... Egyelőre majd akad másik...

Behrenshez sietett. A laborban találta, egyik kezében szivar, a másikban valami seszínű anyaggal teli kémcső.

– Tudja-e, mi újság, tanácsos úr? – kezdte Hans Castorp.

– Az, hogy megesz a méreg – válaszolta a tüdősebész. – Ez itt Rosenheim, Utrechtből – és szivarjával a kémcsőre mutatott. – Tíz Gaffky. És akkor jön Schmitz gyárigazgató úr, és jajveszékel és panaszkodik, hogy Rosenheim kiköpött a sétányon, tíz Gaffkyval! És én hordjam le. De ha lehordom, idegrohamot kap, mert mérhetetlenül ingerlékeny, és a családjával együtt három szobát vesz igénybe. Nem utálhatom ki innét, mert akkor a vezérigazgatósággal gyűlik meg a bajom. Látja, ilyen konfliktusba bonyolódik az ember lépten-nyomon, pedig nincs hőbb vágya, mint az, hogy csendben, mocskotalanul eldegéljen.

– Ostoba történet – jegyezte meg Hans Castorp megértően... Javasolnám, hogy az idevágó köpködési tilalmat szívéskedjék úgy általánosságban a vendégek emlékezetébe idézni, és egyébként szemet hunyni.

– Persze hogy szemet hunyok. Már szemhéjgörcsöt kapok a sok szemlehunyástól. Maga miért jelentkezik?...

– Ahá – hümmögött Behrens. – Na, tessék. Mit mondtam? Mit mondtam neki és magának nem tisztes, hanem százszor, szóról szóra? Most megkapták. Háromnegyed évig megvolt az akarata, és a hetedik mennyországban élt. De ez a mennyország nem volt detoxikálva, azon pedig nincsen áldás, ezt a szökevény nem volt hajlandó elhinni az öreg Behrensnek. Pedig az öreg Behrensnek mindig hinni kéne, másképp az ember a rövidebbet húzza, és későn tér észre. A hadnagysáig mindenesetre fölvitte, igen, ezt senki sem veheti el tőle. De mi haszna belőle? Isten a szívet nézi, nem a rangot, Isten előtt valamennyien anaszült meztelenül állunk, a tábornok csakúgy, mind a közle-

gény... – Belejött a locsogásba, óriási mancsával – melynek ujjai közt a szivart tartotta – megdörzsölte a szemét, és felszólította Hans Castorpot, hogy ezúttal ne alkalmatlankodjék tovább. Ziemssennek majd csak akad egy odú, s ha megérkezik, Hans Castorp mindenekelőtt dugja az ágyba. Ami őt, Behrenst illeti, ő nem haragtartó, kitarja atyai karját, és borjút vágat a tékozló fiú tiszteletére. . .

Szegény Joachim tehát „haza”-érkezett egy kis utókúrára, amelyet orvosai tanácsára végeznie kellett. “Kis utókúra”: nyilván ez volt a síkföldön kiadott jelszó, és idefenn is érvényben maradt. Behrens tanácsos úr is átvette a fordulatot, noha mindjárt elsőnek négyheti ágyban fekvést szózott Joachimra: ennyi kell, hogy a legdurvább mulasztásokat helyrehozzák, meglegháztartását egyelőre kissé rendbe szedjék, és az újabb akklimatizálódást elősegítsék. Azt azonban ügyesen elkerülte Behrens, hogy az utókúra hozzátétőleges időtartamáról nyilatkozzék. . .

Így hát megint egymás mellett élt a két fiatalember, mint annak idején; s hogy a régi kép még teljesebben helyreálljon, Joachim – miután Mistress Macdonald, fiacskája képét kezében fogva, kilehelte lelkét – visszakapta régi szobáját is, Hans Castorp mellett; természetesen előbb gondosan fertőtlenítették H2CO-val. . .

Folytatták közös látogataikat Settembrinél meg Naphtánál, sétálni is újra jártak a két szövetséges ellenséggel. . .

Mint mondtuk, a Gyógyszálló előtt történt, délután, uzsonna után. A négy Berghof-lakó ott találkozott Settembrinivel, s mintegy véletlenül Naphta is hozzájuk társult. Valamennyien egy kis fémasztalka körül ültek, s különféle, szódával hígított italokat ittak, ánizslikórt, ürmöst. Naphta, aki itt szokta elkölteni vacsoráját, bort és kalácsot hozott, nyilván alumnus-korára emlékezőn; Joachim természetes limonádéval nedvesítette kellemetlenkedő torkát, nagyon erősen, savanyún itta, mert ez összehúzza nyálkahártyáit, és könnyebbé teszi; Settembrini pedig egyszerű cukros vizet fogyasztott, de szalmaszálon át szívta, s oly kecsesen, étvágygerjesztőn, mintha a legkiválóbb üdítő italt élvezné. Hans Castorphoz fordult tréfálkozva:

– Mit hallok, mérnök úr? Minő kósza hír jutott füleimhez? Beatricéje visszatér? Visszatér vezetője a paradicsom kilenc keringő szféráján keresztül? Nos, bízva bízom benne, hogy Vergiliusa baráti vezető kezét akkor sem fogja egészen elutasítani!... Szinte elképzelhetetlen azonban, hogy Settembrini úr cikornyás, de igazán ártatlan nyilatkozata milyen kiapadhatatlan vitaközlés forrása lett a következő órában. Naphta – igaz, hogy bizonyos fokig kihívták erre – azonnal támadásba lendült, és nekiment a latin költőnek, akit Settembrini köztudomásúan bálványozott, sőt Homérosz fölé helyezett, Naphta azonban már több ízben kifejezte legnagyobb fokú megvetését iránta, valamint az egész latin költészet iránt – és most is nyomban, kajánul megragadta erre az alkalmat. . . Ugyan mi jót is lehetne mondani erről az udvari *poeta laureatus*-ról, a Julius-nemzetség talpnyalójáról, erről a világvárosi literátusról és pufogó rétorról, akiben szikrája sincsen az alkotó tehetségnek, s ha volt is lelke, legföljebb csak másodkézből való. . .

Hans Castorp azonban már nem figyelt oda, mert Joachim időközben kijelentette, pontosan érzi, hogy lázas meghülés környékezi, és nem tudja, mitévő legyen, minthogy a meghülés idefenn nem „szalonképes”. A párbajozók átsiklottak efölött, de Hans Castorp, amint már mondtuk, aggodó szemmel figyelte unokaöccsét, és egy replika kellős közepén felállt, s elindult hazafele Joachimmal együtt, rábízván a vitaközlőkre, hogy a megmaradó közönség, tudniillik Ferge és Wehsal urak, elegendő pedagógiai ösztönzést jelentenek-e a szócsata folytatására vagy sem. . .

Adriatica már aznap este, mindjárt vacsora után, bekopogtatott Joachim szobájába, amikor Hans Castorp is éppen bent volt nála, és rikácsolva tudakozódott, hogy mi a fiatal tiszt óhaja, panasza.

– Torokfájás? Rekedtség? – ismételte. – Emberfia, miféle bakugrások ezek?... Fém cipőkanálfélét húzott elő övének csüngő tasakjából, s annak segítségével belenézett a páciens torkába, Hans Castorpnak pedig az éjjeliszekrény-lámpával kellett világítania hozzá. Miközben a hölgy lábujjhegyre ágaskodva vizsgálta Joachim nyelvcsapja tágját, megkérdezte: – Mondja csak, tisztelt emberfia, szokott maga félrenyelni?

Mit válaszoljon erre az ember? Az adott pillanatban, amíg Adriatica vizsgálódásait folytatta, egyáltalában nem lehetett szólni; de amikor abbahagyta, Joachim akkor is tanácstalanul nézett rá. Hát persze, megesett már életében, hogy egyszer-mászor cigányútra ment az étel vagy az ital; de hiszen ez közös emberi sors, a főnökasszony kérdése nyilván nem erre vonatkozott. . . – No, jó, ez csak úgy véletlenül jutott eszébe. Az emberfia tehát meghűlt, mondotta a két fiatalember legnagyobb meglepetésére, mert hiszen a “meghülés” szót máskor tilos volt a házban kiejteni. Alaposabb torokvizsgálathoz az adott esetben a tanácsos úr gégetükért kell majd igénybe venni. Távozásakor formamintot hagyott Joachim szobájában, továbbá pólyát és guttaperchát éjszakai vizes borogatáshoz. . .

Kiváltképpen emlékezetes maradt egy bizonyos alkalom, az étteremben: amikor tudniillik az erősen rekedt Joachim egyszer csak váratlanul félrenyelte, s úgy fuldoklott, hogy alig kapott levegőt. Ekkor történt, miközben Joachim asztalkendőjébe bújva hörgött, és Frau Magnus, az asztalszomszédnője, ősi szokás szerint a hátát veregette – ekkor történt, hogy tekintetük találkozott, mégpedig olyan módon, mely Hans Castorpban nagyobb ijedelmet keltett, mint maga a baleset, mert utóvégre az efféle mindenkivel megtörténhet –, és aztán Joachim behunyta a szemét, és asztalkendőjét szája elé tartva elhagyta az asztalt és a termet, hogy odakinn alaposan kiköhögje magát. . . Amikor azonban néhány nappal később az eset megismétlődött, ezúttal nem ebédnél, hanem a bőséges villásreggelinél, étkezés után mégiscsak vissza kellett térni rá egy szóval, és Joachim szidta azt az átkozott fehérnépet, Mylendonk Adriaticát, aki váratlan kérdésével bolhát ültetett a fülébe, megbabonázta és elvarázsolta, hogy az ördög vinné el. Igen, valószínűleg szuggesztíó, jegyezte meg Hans Castorp; és ha kellemetlen is, mindenesetre mulatságos ezt így megállapítani. Attól fogva, hogy nevével nevezték a gyereket, Joachim sikerrel védekezett a boszorkányság ellen, gondosan ügyelt az étkezésnél, és nem nyelt félre gyakrabban, mint más, meg nem babonázott emberek általában. . .

Eközben azonban soron és időn kívül lerendelték Rhadamanthyshoz. A főnökasszony jelentette be, és valószínűleg nem tette rosszul: mert ha már van a háznál gégetükör, miért ne vegyék elő az ügyesen kifundált eszközt a szekrényből, hisz épp elegendő okot ad rá Joachim makacs rekedtsége, mely olykor órákra teljes hangtalansággá fajult, meg torokfájása, mely újra meg újra föllépett, mihelyt Joachim elmulasztotta, hogy öblítőszerrel frissítse gégejét; arról nem is szólva, hogy ha Joachim mostanában viszonylag ritkán, mondjuk normális sűrűséggel nyelt félre, ezt csak nagy óvatosságának köszönhetette, amellyel evett – rendszeresen késve készült is el emiatt minden étkezésével.

Behrens tanácsos tehát tükrözött, szemlélődött, sokáig és mélyen kukucskált be Joachim torkába, s a páciens ezután Hans Castorp kérésére haladéktalanul beállított hozzá páholyerkélyére, hogy beszámoljon a vizsgálat eredményéről. Nagyon kellemetlen, csiklandós eljárás volt, közölte félig suttogva, mivel épp fő fekvőkúra és szigorú hallgatás ideje volt; végül Behrens holmi irritációs állapotról hablatyolt, és azt mondta, mindennap ecsetelni kell, mindjárt másnap elkezd a maratást, csak előbb el kell készítenie a gyógyszert. Tehát irritációs állapot és ecsetelés. . .

Sehogy sem sikerült a tanácsos közelébe férköznie, sem aznap este, sem a rákövetkező két nap folyamán. . . Hans Castorp az egész épület-

ben kereste, kérdezősködött utána, küldözgették erre-amarra, hogy ott bizonyosan megtalálja, és hogy, hogy nem, mégsem lelta már a megelölt helyen. Az egyik étkezésnél megjelent, de messze ült, a rossz orosz asztalnál, és az édesség előtt eltűnt. . . Csak negyednap érte el célját. Erkélyéről meglátta az üldözöttet a kertben, amint épp a kertésznek adott utasításokat; gyorsan kibújt takarójából és lesietett. A tanácsos épp elvitorlázott a lakása irányába, már csak hajlott tarkója látszott. Hans Castorp futásnak eredt, sőt, odáig merészkedett, hogy nevéen szólítsa, de a tanácsos nem hallotta meg. Végül kifulladásra utolérte.

– Mi keresnivalója van itten? – förmedt rá a tanácsos, és szeméből kis híján kibuggyant a könny. – Küldjek talán külön tiszteletpéldányt a házirendből? Tudtommal fekvőkúra ideje van. A lázgörbéje meg a röntgenfelvétele semmiképp sem jogosítja fel rá, hogy a nagyurat játssza. Valami földöntúli ijesztőszerkezetet kéne itt fölszerelni, amelyik felnyársalással fenyeget mindenkit, aki délután kettő és négy között a kertben strabancol! Mit akar tulajdonképpen? – Föltédenül beszélnem kell önnel egy pillanatig, tanácsos úr!

– Vettem észre, hogy már jó ideje ebben a tévképzetben él. Hisz úgy jár utánam, mintha fene tudja, miféle rendkívüli bájjakkal fölszerelt nőszemély volnék. Mit akar tőlem?

– Az okokaöccsém dolgában, tanácsos úr... ne haragudjék! Most ecsetelik... Meg vagyok győződve róla, hogy a dolog ezzel a legjobb úton van. Ugye, ártatlan dologról van szó?... Csak ennyit szerettem volna kérdezni.

– Maga azt akarja, hogy mindig minden ártatlan legyen, Castorp, ilyen a természete. Szó, ami szó, néha hajlamos valamivel kevésbé ártatlan ügyekkel is foglalkozni, de azokat is úgy kezeli, mintha ártatlanok volnának, és azt hiszi, hogy ezzel máris Isten és ember előtt kedvessé tette magát. Maga gyáva és alamuszi, fiacskám, és ha az unokaöccse civilnek nevezi, akkor nagyon enyhén fejezi ki magát.

– Könnyen meglehet, tanácsos úr. A jellememnek megvannak a gyengeségei, ehhez szó sem fér. De hát, most nem erről van éppen szó, hanem arról, hogy már három napja arra szeretném kérni...

– Hogy töltsék kellemesen cukrozott, pancsolt bort a poharába! Azért macerál és bosszant, hogy megerősítem az átkozott alamuszóságában, és hogy maga nyugodtan alhasson, mialatt mások virrasztanak, és állják az élet viharait.

– De tanácsos úr, miért olyan szigorú hozzám? Hisz én épp ellenkezőleg...

– Igen, a szigorúság az aztán nem a maga esete! Az unokaöccse bezzeg egészen más, őt bezzeg másféle fából faragták. Ő tudja, hogy miről van szó. Tudja és *hallgat*, érti, kérem, hogy mit mondok? Nem kapaszkodik mások frakkjába, nem meséltet magának tündérmeséket. Tudta, hogy mit cselekszik, és hogy mi a tét, igen, az öccse ember a talpán, ért hozzá, hogy fegyelmezzék magát, és befogja a száját, ami a férfiak művészete, és nem a magafajta kétlábú bájolgóké... Hans Castorp hallgatott. . . Végül megszólalt vonagló ajakkal:

– Köszönöm szépen, tanácsos úr. Most már úgyis tudom, hányadán vagyunk, mert felteszem, hogy nem beszélne velem ilyen... hogy is mondjam... ilyen ünnepélyesen, ha Joachim esete nem volna komoly. És ha már titoktartásról van szó, én is megállok a helyemet, ezt bátran merem állítani.

– Szereti az unokafivérét, Hans Castorp? – kérdezte Behrens, hirtelen megragadta a fiatal ember kezét, és alulról felnézett rá fehéres pillájú, vérekes és örökké könnyes kék szemével ...

– No, akkor legyen kedves hozzá még ebben a hat-nyolc hétben – mondotta. – Engedjen szabad folyást a született elfogulatlanságának, az neki is a legjobban fog esni. És én is itt vagyok, hogy az ügyet olyan lovagiasan és komfortosan bonyolítsuk le, ahogy csak lehet.

– *Larynx*, ugyebár? – kérdezte Hans Castorp bólogatva. – Igen, *laryngea* – erősítette meg Behrens. – Gyorsan haladó roncsolódás. A legcső nyálkahártyája is komisz állapotban van. Meglehet, hogy a szolgálattal járó vezénylés, ordibálás ott egy *locus minoris resistentiae*-t teremtett. De hát mindig el kell készülnünk az effajta orvtámadásokra. Kevés a remény, fiacskám, sőt, voltaképpen semmi. Természetesen mindent megpróbálunk, ami emberileg lehetséges... Gondoskodjék róla tapintatosan és izléselesen, hogy az anya apránként fölkészüljön a legrosszabbra. Most pedig takarodjék a posztjára. Hisz az öccse észreveszi. Kínos érzés lehet, ha látja, hogy a háta mögött róla tárgyalunk.

... És Joachim nap nap után lejárt ecsetelésre... korrektül és katonásan érkezett a kezelésről az étterembe, olykor megkésve; kurtán, férfiasan, barátságosan és fegyelmezetten köszönt, elnézést kért késedelméért, és leült étkezni; külön főztek neki, mert a normális koszt, a félre nyelés veszélye miatt, nem tudott lépést tartani a többiekkel: levesen, vagdalt húson, kásán, efféléken élt. Asztaltársai hamarosan felfogták a helyzetet. Nyomatékos udvariassággal, melegséggel viszonyozták köszöntését, és „hadnagy úr”-nak szólították. Távollétében Hans Castorpot faggatták, s a többi asztaltól is átjöttek hozzá és kérdezősködtek. . . Hans Castorp szűkszavúan válaszolt, bizonyos fokig elismerte az eset súlyosságát, másrészt azonban letagadott belőle valamelyest – becsületből tagadott, mert az volt az érzése, nem szabad Joachimot idő előtt kiszolgáltatnia. . .

Milyen különös: itt lépked, korrektül, rendesen, szokott lovagias módján köszönti az arra járókat, éppen úgy ad a külsejére, a *bienséance*-ra, mint azelőtt – és közben a földé. Nos, előbb vagy utóbb valamennyien az övéi vagyunk. De ilyen fiatalon, a zászló szolgálatának ilyen derék, örömteli hajlandóságával telve a legrövidebb időn belül a földé lenni mégiscsak keserű, s talán még keserűbb, még érthetlenebb a mindent tudva mellette lépkedő Hans Castorpnak, mint magának a földbe szántnak, mert az utóbbi becsületesen eltitkolt tudása voltaképpen erősen akadémikus jellegű, valóságértéke csekély, és igazából kevésbé tartozik őrá, mint inkább a többiekre. Meghalásunk igazság szerint inkább a túlélők dolga, semmint a magunké; mert akár tudjuk idézni, akár nem, lélektani szempontból teljességgel érvényes a tréfás bölcs szava, hogy amíg mi vagyunk, nincs halál, és ha a halál van, mi már nem vagyunk; hogy tehát köztünk és a halál között egyáltalán nincs reális kapcsolat, semmi közünk hozzá, legfeljebb a világnak meg a természetnek van hozzá köze – amiért is minden élőlény roppant nyugodtan, egykedvűen, felelőtlenül és gyanútlan önzéssel tekint elébe. . .

Attól fogva tehát Joachim tartósan horizontális helyzetet foglalt el, és Hans Castorp megírta ezt Luise Ziemssennek; kiváló fekvőszékében elnyúlva megírta, hogy korábbi közléseihez most még hozzá kell fűznie, hogy Joachim ágyban esett, és nem szólt ugyan semmit, de szeméből kiolvasható a kívánság, hogy édesanyját maga körül tudja, és Behrens tanácsos úr is nyomatékosan támogatja ezt a ki nem mondott óhaját. Ezt is hozzátette tapintatosan, de érthetőn. . . Hát igen, egyelőre ágyban fekszik, a folyékony táplálkozás miatt, ami persze kihat erőbeli állapotára. De hát szükség esetén van még mindenféle megoldás, például a mesterséges táplálás. . .

Mindaddig nem vette annyira észre a változást, amely Joachimon az utóbbi hetek során végbement. . . Most azonban, a kívülről érkező anya oldalán, mintegy az ő szemével nézte meg Joachimot, mintha rég nem látta volna, és tisztán, világosan felismerte, amit kétségkívül az asz-

szony is felismert, de hármuk közül Joachim tudott a legjobban: hogy Joachim moribundus.

Luise Ziemssen bátor asszony volt. Derék fia láttára nem oszlott fel a kétségbeesésben. Fegyelmezetten és összeszedetten... , higgadtan és energikusan – amilyenek köztudomásúan szülőföldjén az emberek – kezébe vette Joachim gondozását... - csupán az illendőség és tekintélyesség iránti érzékből egyezett bele néhány nappal később, hogy külön ápolónőt is hívjanak a súlyos beteg mellé. Berta nővér, valódi nevén Alfreda Schildknecht volt az, aki fekete bőröndjével megjelent Joachim betegágya mellett; de Frau Ziemssen féltékeny erélye sem éjjel, sem nappal nem hagyott neki sok tennivalót, s Berta nővérek így temérdek ideje maradt, hogy a folyosón álldogáljon, és csíptetője szalagját füle mögé fektetve, kíváncsian kémleljen széjjel.

Rideg, józan lélek volt ez a protestáns diakonissza. Magára maradva a szobában Hans Castorppal meg a beteggel, aki nem aludt, hanem nyitott szemmel feküdt a hátán, képes volt efféléket mondani:

– No hát, ezt igazán sose képzeltem volna, hogy az urak közül az egyiket a halálos ágyán fogom ápolni.

Hans Castorp rémülten, vak dühvel rázta feléje az öklét, de Berta nővér jóformán meg sem értette, hogy mi lelte – olyannyira távol állt tőle a gondolat (és joggal), hogy Joachimot kímélni kellene, mert tárgyilagos józanságával nem fért össze az az elképzelés, hogy valaki – és éppen a legközelebről érintett – áltassa magát az eset jellege és kimenetele felől. “Tessék – mondta például, kölnit cseppentett egy zsebkezdőre, és Joachim orra alá tartotta –, tessék, élvezze még egy kicsit a jó szagot, hadnagy úr!”...

Csak az utolsó héten, november végén, amikor szívgyöngeség lépett fel, akkor feledkezett meg magáról, néha órákra is megfeledkezett állapotáról, és reménykedő hangulatba ringatta magát; arról beszélt, hogy hamarosan visszatér ezredéhez, és részt vehet a nagygyakorlaton – mert úgy képzelte, hogy az még folyik. Ugyanakkor azonban Behrens tanácsos már letett arról, hogy Joachim hozzátartozóiban fenntartsa a reményt, és kijelentette, hogy a vég már csak órák kérdése... – egyben azt is jelenthette, hogy Rhadamanthys a reménytelenségen belül mégis helyt adott valamelyes reménységnek, és Joachimnak fiatal kora ellenére is szenvedésmentes, szelíd exitust jósol.

– Idilli szívügy, nagyságos asszonyom! – mondta, miközben Louise Ziemssen kezét két lapátforma mancsa közé fogta, és alulról nézett rá könnyező, vérekes kék szemével. – Örülök, módfelett örülök, hogy kardiális lefolyású a dolog, és nem kell szegénynek bevárnia a gégeödémát meg egyéb alávalóságokat; így sok kínlódást megtakarít. A szív vehemensen gyengül, ez áldás neki, áldás nekünk, kötelességszerűen megtehetjük ellene, ami tőlünk meg a kámforos fecskendőnkéntől telik, anélkül hogy ezzel meghosszabbítanók a dolgok lefolyását. A vége felé sokat alszik majd, és szépen álmodik, ezt bizvást megígérhetem, és ha a legvégén nem is alszik éppen, gyorsan és észrevétlenül fog átlépni. Körülbül mindegy lesz neki...

A gyenge Joachim sokat aludt ezekben az utolsó napokban, s remélhetőleg olyasmit álmódott, ami számára kellemes, tehát feltehetően síkföldi és katonás álmokat; ha fölébredt, és hogylétéről kérdezték, nehezen érthetőn ugyan, de mindig azt válaszolta, hogy jól érzi magát, és boldog, noha pulzusa úgyszólván nem volt már, és végül az injekciós tű szúrását sem érezte; teste érzéketlenné vált, akár csíphették, égethették volna, már azzal sem törődött volna a derék Joachim...

Hét órákor meghalt; Alfreda Schildknecht kinn volt a folyosón, csak anyja és unokafivére volt jelen. Joachim lecsúszott az ágyban, és kurtán úgy rendelkezett, hogy támasszák följebb. Frau Ziemssen átkarolta vállát, hogy parancsát teljesítse, s Joachim eközben izgatottan kijelentette, hogy azonnal kérvényt kell fogalmaznia és benyújtania szabadsága meghosszabbítására; ahogy ezt mondta, bekövetkezett a „gyors átlépés”, Hans Castorp áhítattal figyelte a vörös ernyős éjjeliszekrény-lámpa fényében. Szeme megtört, vonásai öntudatlan feszültsége elsimult, ajkai erőlködő duzzanata szemlátomást lelohadt, a mi Joachimunk elnémult arca megint ifjává, fiatal férfiévé szépült, s így elvégeztetett...

Hans Castorp... helyeselte ugyan, hogy Frau Ziemssen vonuljon vissza szobájába, magamagát azonban nem engedte kitessekelni, hanem benn maradt és közreműködött: a forma hóna alá nyúlt, úgy segített átvinni az ágyról a koporsóba, melynek leplén, rojtos vánkósán magasan, ünnepélyesen elhelyezték Joachim földi maradványait, a szanatórium tulajdonát képező két álló karos gyertyatartó között.

Másnap azonban olyan jelenség lépett föl, amelynek hatására Hans Castorp elhatározta, lelkiileg elszakad, elválk a formától, és csakugyan átengedi a terepet a professzionistának, a kegyelet szakavatott őrzőjének. Joachim tudniillik, akinek arckifejezése addig olyan komoly és tekintélyes volt, mosolyogni kezdett harcos-szakállában, és Hans Castorp kénytelen volt megvallani magának, hogy ez a mosoly az elfajulás csíráit hordozta magában... Így hát helyes és jó volt Isten nevében, hogy a koporsót – melynek elszállítása küszöbönállt – lezárták, becsavarozták. Hans Castorp, szemérmes tartózkodását félretéve, búcsúzóul gyengéden megérintette ajkával néhai Joachimja szoborhideg homlokát... és Luise Ziemssennel együtt engedelmesen elhagyta a szobát...

Lebocsátjuk a függönyt... De míg suhogva leereszkedik, gondolatban tekintünk le a magaslatán egyedül maradt Hans Castorppal a messze távolba, a síkföld egyik nyirkos cintermébe, lessük és figyeljük meg, ahogy odalenn szablya villan, vezényszavak pattognak, és háromszoros sortűz, három rajongó tiszteletadás dörren el Joachim gyökér átszötte katonasírja felett.

Medical Tribune 2016. augusztus 3.

Főigazgató-váltás a PTE Klinikai Központjában

(2016/07) Azt követően, hogy dr. Decsi Tamás gyermekgyógyász professzor megbízatása lejárt, dr. Sebestyén Andort, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) Dél-dunántúli Területi Hivatalának igazgatóját nevezték ki a Klinikai Központ főigazgatójává. A Pécsi Újság információi szerint a főigazgatói posztra kiírt pályázatra hárman jelentkeztek. A lap úgy tudja, ugyan a Klinikai Központban dolgozók többsége Decsi Tamás mellett voksolt, a PTE Szenátusa ezzel ellentétes döntést hozott.

Jegesy Andrea 1944 – 2016

Gyászoló Család és Rokonok, Barátok, Kollégák, Ismerősök!

Aki látta, mint minden hasonló alkalommal, a lelkét szomorúsággal töltötte el a Pécsi Tudomány Egyetem Általános Orvostudományi Karának főbejárata előtt a rúdjára felkúszó fekete zászló 2016. június 22-én 10 óra körül, mely jelezte, hogy valaki, aki az egyetem számára fontos nincs többé közöttünk. De kit gyászolunk – kérdezték egymástól az ott járók, *úgy ahogy ilyenkor szokásos*. Néhány órával később megjelent a gyászír az egyetemi honlapon, *úgy ahogy ilyenkor szokásos*, mely tudatta, hogy dr. Jegesy Andrea, a PTE, ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézete nyugalmazott egyetemi docense, és korábbi megbízott igazgatója 2016. június 22-én, életének 72. évében váratlanul elhunyt, búcsúztatásáról később történik intézkedés.

2016. július 8-án keretes gyászír jelent meg a Dunántúli Naplóban *úgy ahogy ilyenkor általában szokásos*, ahol a család és volt munkahelye tudatni kívánta, hogy a Tanárnó akitől ma búcsúzunk a Magyar Orvosi Kamara tagja és Etikai kollégiumának alelnöke, a Pécsi Igazságügyi Szakértői Kamara tagja és Etikai Bizottságának elnöke, a Magyar Igazságügyi Orvosok Társaságának tagja, ÁNTSZ korábbi Dél-dunántúli regionális igazságügyi szakfőorvosa, hazai tudományos konferenciák, szakmai kongresszusok állandó előadója, a Magyar Élet- és Egészségbiztosítási Orvostani Társaság Halász Géza emlékérem és a PTE ÁOK Pro Facultate Medicinae ezüst fokozatának birtokosa is volt. Továbbá azt is, hogy személyében a családját mindennél jobban szerető feleséget, édesanyát, munkáját maximális elhivatottsággal végző kiváló szakembert, szakterületének kiemelkedő tudással bíró és hallgatói által nagyra becsült oktatóját gyászoljuk.

Tanárnó, Docens Asszony, Szakértő Asszony, Kedves Andrea! Úgy gondolom, aki Téged valójában ismert az tudja, hogy az életed színpadán számodra minden említett cím és titulus közül ezen utóbbi 3 szerep volt az igazán fontos (a család, az oktatás, a szakértés) és engedd és engedjék meg, hogy ezzel kapcsolatban néhány *ilyenkor talán nem annyira szokásos* gondolatot osszak meg Önökkel, melyek egy része saját emlékem, de sok említésére a hozzám az elmúlt hetekben érkezett személyes megkeresésekben kértek olyanok, akik most is itt állnak valahol, és olyanok is – a veszprémi vagy budapesti intézet tagjai – akik külön kértek, hogy itt nemlétük miatt együttérzésüket ily módon közöljem. Andrea! Szerető féltő feleség és édesanya voltál, 4 gyermekes munkáscsaládból származtál és ebből a „nagy családszeretéből” az itt gyászoló családtagjaidon kívül részesülhetett az a több generációs, többszereplős „nagy család” is, amely több mint 44 éves egyetemi karriered során körülötted megfordult az intézetben. Metaforikus, hogy mint a mesében, amikor a legkisebb szegénylegényt hamuban sült pogácsával engedi útba az édesanyja, úgy sütötted szó szerint Te is sajtos pogácsáid minden közös intézeti vagy kongresszusi útra átnyújtva azt mindenkinek, de főleg a fiatal generáció tagjainak, hogy mindig érezék az otthon melegét az intézeti család szerepének fontosságát. Bár sokszor összesűgtünk, hogy lehetne sósabb, sajtosabb vagy épp kisebb vagy melegebb, de indulhattunk akár Szegedre, akkor már Barcsnál, ha Düsseldorf felé kongresszusra, akkor már szeretett Somogyországod közepén, szülővárosodban Kaposváron biztosan elfogyott minden darab. Hálások vagyunk ezekért az ízékért és az ízlelések közbeni folyamatos sztorizásodért, hisz egy ember nem evett sohasem ezekből a pogácsákból, az Te voltál!

Andrea! TANÁRNÓ voltál, csupa nagybetűvel, aki sok tanítványt nevelt. Az egyetemi graduális képzésben több mint 40 magyar évfolyam leendő orvosértelmisége *orvosértelmébe* próbáltad elültetni, hogy a modern orvoslás csak 50%-ban a szép klasszikus medicina a másik 50% az orvosok által nem szeretett jog, az orvosjog, az igazságügyi orvostani ismeretanyag. Magam nem feledhetem az 1990-ben hallgatott igazságügyi orvostan előadásokat Tőled és az Általad is nagyra becsült Harsányi professzortól, majd az 1990. június 12-i keddet, amikor nálad szigorlatozva megtanulhattam, hogy az orvosjogot a *medicina legalist* csak olyan hévvel és alaposággal szabad művelni, ha valaki erre adná a fejét, ahogy professzor úr és Te ezt tetted. Köszönöm Neked hogy én erre adhattam a fejem. Az első voltál 15 éve akinek „műhibás” kreditpontos egyetemi kurzusa nem fért be az intézet szeminárium termébe, mindig bérelni kellett egy tantermet számodra a hallgatói érdeklődés miatt. A posztgraduális képzésben résztvevő általad is oktatott orvosszakértők, akik a mai orvosszakértői generáció megbecsült tagjai a Dunántúlon, hálások a támogató szavaidért, a mindig önzetlen segítségédért és velős előrevívó szakmai gondolataidért, melyekkel a szakvizsgáig és azt követően is felvértezted őket. Köszönik/ Köszönjük!

Kedves Andrea! Bár geológusnak vagy hidrológusnak készültél 18 évesen a Szovjetunióban szerencsére nem ebből lettél végül kiváló szakember. Orvos és szakértő lettél a kivételesek közül. Kivételes, hisz a perek jellegéből – melyekben évtizedekig adtál szakértői véleményt – az következne, hogy mindig csak az egyik oldal, a nyertes lehet hálás az ügyét eldöntő szakértőnek, de kevesen vívják ki azt a tiszteletet, hogy a vesztes fél is gratuláljon vagy legalábbis indulat és harag nélkül viselje a vereséget, hisz a szakértői alaposággal szemben elfogytak érvei, de Téged véleményed alapján mindkét fél tisztelt a perek végén. Megbecsült tagja voltál ennek a sokak által sokfelől bíralt, szeretett vagy nem szeretett közösségnek, amelyet igazságügyi orvosszakértőknek hívnak.

Sok eseti szakértő és szakkonzulens köszönheti Neked, hogy bevezetted őket ebbe a csodálatos világba, és sok társszakértő büszke a közös véleményadások lehetőségére. Bizonyára hálás a nyomozói ügyészi és bírói szakma is hogy megnyugtató és megbízható vélemények kerültek ki a neved alatt, amelyre sokszor igen súlyos következményekkel járó döntéseiket alapozhatták évtizedeken át.

Tisztelt Gyászoló Család, Egybegyűltek! Sokan abban hisznek, hogy az ember halála valóban úgy határozható meg, hogy a lélek elválik a testtől; a test a földbe, a lélek a Teremtőhöz tér vissza: mások nem hisznek ebben. Az biztos azonban akármilyen is az igazság, egy biztosan állítható hogy Andreával, Tanárnóval, Docens Asszonnyal, Szakértő Asszonnyal kapcsolatos múltbéli élményeink Velünk maradnak.

Ezeket nem viszi el a halál. Ezek hatóerejét az idő csak gyengíti. Ezek itt maradnak őrizni az emléked.

Kedves Andrea, többször említetted, hogy nagyon tisztelted nagymamádat, aki varrónő volt, de rengeteg verset ismert és Ady volt a kedvence. Irodalmi kötődésed innen gyökereztetted. Most legkedvesebb Mikszáth idézetteddel búcsúszom Tőled minden Téged tisztelő, szerető itt megjelent vagy a távolból gyászoló nevében, azzal, melyet utolsó nagy kongresszusi fellépéseden 2015. szeptemberében, Debrecenben a Magyar Igazságügyi Orvosok Társasága Kongresszusán is elmondtál és mely a számodra hón szeretett orvosi pályád rögzőségét bizonyítja: „Az orvos valóságos bűnbak. Azt mindenért ütök. Ha kicsibe veszi a beteg baját, megharagusznak rá, hogy lelketlen kutya, ha nagyba veszi, megharagusznak rá, hogy megrémíti a beteget, és még betegbő teszi. Ha a beteg meggyógyul, azt mondják, hogy magától is meggyógyult volna, ha nem gyógyul meg, azt mondják, hogy a doktor rontotta el. Ejh, cudar egy pálya ez! Hálára ne számíton az ember.”

Tanárnő! Sokan vagyunk hálásak a sorsnak, hogy ismerhettünk. Emléked őrizzük! Őszinte részvétem...

Dr. Kozma Zsolt

Hofmanné Majoros Ildikó 1939-2016

Kolléganőnk Hofmanné Majoros Ildikó 2016. július 3-án halt meg. Temetése július 15-én 12:30-kor volt a Pécsi Köztemetőben.

2002-ben jelent meg Pécsen a Csorba Győző Megyei Könyvtár kiadásában a Ki kicsoda Baranya megye könyvtáraiban? című kötet. Annak ellenére, hogy Ildi 2007. december 31-ig dolgozott könyvtárunkban, neve mégsem szerepel ebben a kiadványban. Most, így utólag szeretném pótolni ezt a mulasztást, és az adatokat, emlékeket, amelyeket Ildi az utóbbi hónapokban mesélt el nekem – kiegészítve a Péter Zsuzsanna munkatársam által készített fotóval – közreadni.

1939. január 27-én született Miskolcon. A háborús éveket Budapesten vészték át, majd Pécsre került a család. Öccsével, Attilával igen nagy szeretetben, meleg családi környezetben nevelkedtek. Évtizedekig élt együtt békességben és boldogságban egy kertes családi házban a három generáció. A regényes környezet nem csupán játékok színhelye volt, Ildi még "színházi előadásokat" is rendezett a kertben. Remek érzéke volt a művészetekhez, irodalomhoz, földrajzhoz, történelemhez, azonban a gimnázium után mégsem tanult tovább. A Magyar Posta dolgozója lett, ahol a hírlapokkal foglalkozott. 1967-ben középfokú könyvtárosi képesítést szerzett kitűnő eredménnyel, majd három évvel később – 1970-ben – helyezkedett el könyvtárunkban. Címleíró könyvtáros volt, nagyon magas színvonalon végezte munkáját, folyamatosan képezte magát. Nem riadt vissza az újdonságoktól sem. Ő építette fel az elektronikus könyvtári katalógusunkat. Nagy szeretettel és türelemmel foglalkozott a fiatalabbakkal. Igen sokat köszönhetünk neki. Nem egy munkatársunk az ő példamutatása alapján választotta hivatásul a könyvtárosságot.

1995-ben kérte nyugdíjazását, de még 2007-ig könyvtárunk aktív munkatársa volt. 2004. október 15-én a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Ildikó munkáját a Pro Facultate Medicinae kitüntetés bronz fokozatával ismerte el.

Nyugodjék békében!

A PTE ETKK Pekár Mihály Orvosi ésÉlettudományi Szakkönyvtár
Munkatársai nevében: Dr. Gracza Tünde

Temetői megemlékezés

A hallgatóság és az Anatómiai Intézet oktatói minden évben ünnepélyes keretek között emlékeznek meg azokról, akik testük felajánlásával segítették a korszerű anatómia-oktatást. Szép hagyomány, hogy a hallgatók műsorral készülnek a temetői ünnepségre, amit idén október 28-án, pénteken 15 órakor rendezünk. Várunk mindenkit, aki a hallgatók kórusában is résztvenne, esetleg hangszeres vagy prózai műsorszámra volna!

A műsor koordinátora: dr. Hollósy Tibor

Párizs
Barthó Loránd 1978-as felvételei